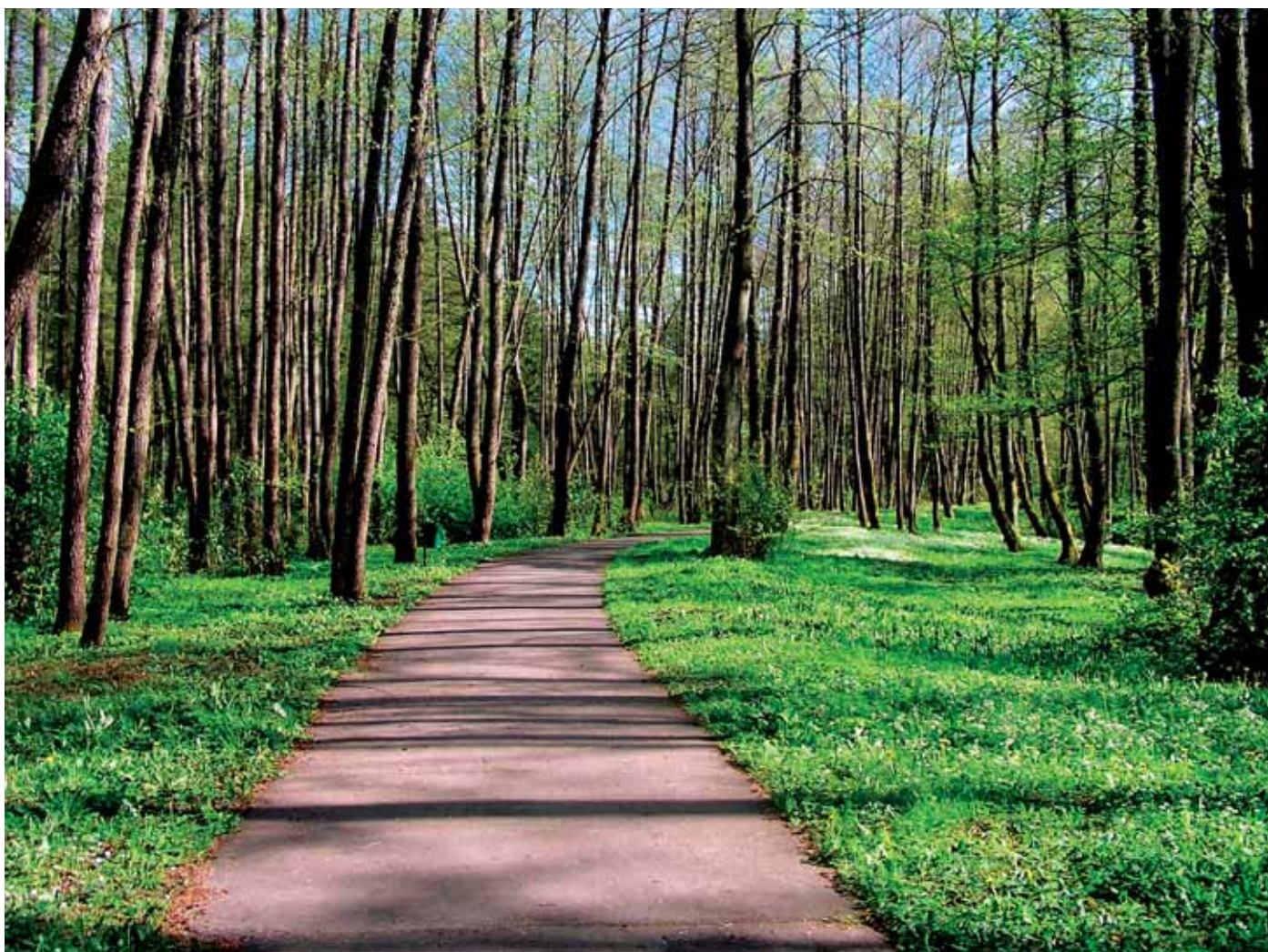

Čipkárске ZVESTI

ŠTVRTROČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE BRUSNO

1. ČÍSLO / APRÍL 2020

Príhovor starostu

Vážení občania, priatelia, prežívame ťažké obdobie nielen ako obec, ale ako celá spoločnosť. Pred 75 rokmi zúrila II. svetová vojna a naši občania nevedeli, ako to celé skončí, mali zmiešané pocity aj pri samotnom oslobodzovaní obce. Mali veľmi veľa otázok, čo bude, ako bude, či sa budú mať lepšie... Ale čo mali naisto – mali nádej, vieru a lásku. Tieto tri dôležité čnosti našim rodičom, starým a prastarým rodičom nechýbali. Mali nádej, že to raz celé skončí, mali vieru v dobro, v dobrý koniec, verili v Boha a v neposlednom rade mali lásku. Lásku v rodine, lásku k susedovi, lásku k obci i k vlasti. Preto by som chcel vás všetkých vyzvať, aby sme si tieto tri čnosti zachovali a držali sa ich, aby sme nepodliehali panike, stresu, frustrácii a beznádeji. Áno, je to veľmi zlá situácia aj pre mňa ako starostu, pre chod samosprávy a fungovanie obce. Mali sme na tento čas iné plány, aby sa nám žilo lepšie

a krajšie v našej obci. Žiaľ, táto doba nám priniesla túto nepríjemnú chorobu, s ktorou musíme aktuálne bojovať. Musíme bojovať spoločne, aby sme tohto neviditeľného nepriateľa čím skôr porazili. Preto je nevyhnutne dôležité byť zodpovední, disciplinovaní, ohľaduplní, empatickí, všímaví voči ľuďom okolo nás. Som presvedčený, že ho porazíme. Nebude to však za týždeň, zrejme ani za mesiac, bude to pravdepodobne až za pár mesiacov. Určite však príde doba, keď budeme mať na tvárach opäť radosť a spoločne sa budeme tešiť z víťazstva nad vírusom.

Chcel by som všetkým, ktorí ponúkli akúkoľvek pomoc, z celého srdca poďakovať. Doniesli všetko potrebné – látky, utierky, utierky, gumičky, atď. Veľmi pekne ďakujem všetkým, ktorých šikovné ruky prinesený materiál spracovali a spracúvajú a vyrábajú ochranné rúška pre nás všetkých. Veľmi si túto pomoc vážim a verím, že akékoľvek dobro, vykonané pre druhých, raz bude patrične odmenené.

Spolu to zvládneme! ĎAKUJEM.

Jozef Šimeček, starosta obce

Príhovor šéfredaktorky

Milí spoluobčania, v prvom tohtoročnom čísle sa vám prihovám ako šéfredaktorka Čipkárskych zvestí.

Chcem vás informovať, že pán starosta inicioval vytvorenie redakčnej rady, ktorá má v súčasnosti 5 členov. Mojim zástupcom je Ján Vaník, ďalšími členmi sú: Peter Ivic, Zuzana Lihanová a Monika Zárvicová. Redakčnú radu tvoria ľudia, ktorí sa rozhodli venovať svoj voľný čas tvorbe obecných novín. Nikto z nás nie je novinár, ale urobíme všetko, čo je v našich silách, aby sa vám Zvesti, ktoré budú od teraz vychádzať štvrtročne, dobre čítali a aby ste sa vždy tešili na nové číslo.

Po vytvorení redakčnej rady sme v januári uskutočnili stretnutie so zástupcami miestnych organizácií a inštitúcií a požiadali sme ich o spoluprácu – prostredníctvom obecných novín informovať o svojej činnosti. Stretnutia sa zúčastnila väčšina pozvaných, čomu sme sa veľmi potešili. O finálnu úpravu Zvestí sa stará Pavol Lihan, ktorý nás oboznámil s tým, v akej najvhodnejšej forme by mali byť odovzdávané príspevky do takéhoto typu periodika.

Čipkárske zvesti sme riadne zaregistrovali do Registra periodickej tlače na Ministerstve kultúry SR. Následne sme požiadali o pridelenie ISSN v Univerzitnej knižnici v Bratislave – Národnej agentúre ISSN. Tieto informácie sú konkretizované v tiráži.

Máme za sebou čas vianočný i fašiangový, keď sme mali možnosť zúčastniť sa mnohých udalostí a aktivít v našej obci. V spolupráci s organizáciami a inštitúciami sme zmapovali dianie za prvé tri mesiace tohto roka, ktoré vám ponúkame na nasledujúcich stranách. Potom sme sa jedného dňa zobudili a bol tu vírus... a všetko sa zmenilo. Začal nečakane a vo veľkom vplývať na náš život. Smiech, objatia a bozky sa stali nebezpečnými zbraňami. Začali sme šiť rúška pre nás i pre tých, ktorí ich nemajú. Začali sme sa zaujímať o tých, ktorí sú sami doma, robíme im nákupy. Sme v novej realite a len čas ukáže, čo nás ešte čaká. Akí veľkí sme a akú malú kontrolu nad všetkým máme.

Teraz skúsme byť najmä zodpovední a disciplinovaní, pretože jasne vidíme, že naše vlastné dobro môžeme dosiahnuť len vtedy, ak sa budeme snažiť o dobro všetkých okolo nás. Skúsme veriť, že tak ako raz vírus ku nám prišiel, tak od nás iste aj odíde. A že to bude skôr ako si možno teraz myslíme. Keď ten deň príde a mimoriadna situácia pominie, budeme radi, keď nás budete bombardovať nápadmi na články a rozhovory. Sme presvedčení o tom, že medzi nami je veľa šikovných ľudí, ktorí či už profesijne alebo vo voľnom čase vedia poskytnúť svoje služby v oblastiach rôznych služieb, opráv, údržby či výroby. Aj tento druh informácií vám chceme poskytnúť, aby ste vedeli, na koho sa môžete obrátiť, keď sa vám napríklad niečo doma pokazí alebo keď ktokoľvek z nás bude potrebovať akúkoľvek pomoc.

Zároveň vás aj touto cestou pozývame na zasadnutia obecného zastupiteľstva, samozrejme v čase, keď nám účasť na nich umožní situácia ohľadom vývoja pandémie koronavírusu. Ich termíny sú pravidelne zverejňované na internetovej stránke obce. Zasadnutia sú verejné, čiže je tu výborná možnosť, aby sa ku nám informácie dostávali z prvej ruky a nie sprostredkovane, aby sme priamo videli ako nami zvolení poslanci pracujú, ako vykonávajú mandát, ktorý od nás dostali. Je totiž jednoduché „v zákulisí“ kritizovať, keď sa nám niečo nepáči, ale oveľa ťažšie je byť priamo pri rokovaní a debatách a hľadať cesty a spôsoby, ako priložiť ruku k dielu. Isté je, že nikdy nebudeme všetci so všetkým spokojní, ale môže nás byť spokojných viac. Bez konštruktívneho a aktívneho prístupu to však nepôjde. Verím, že nám všetkým záleží na tom, aby sa nám spolu v Brusne žilo dobre, aby sme si vedeli navzájom pomôcť a podporiť sa.

V závere by som vám, milí spoluobčania, chcela popriať príjemné čítanie a hlavne pevné zdravie, ktorého hodnotu si v týchto dňoch vážime ešte viac ako inokedy.

Dnes sa od seba skúsme držať ďalej, aby sme sa zajtra mohli objasť.

S úctou

Lenka Longauerová

Zrušenie všetkých podujatí

S poľutovaním vám oznamujeme, že všetky kultúrne podujatia a akcie, ktoré sme s našou kultúrnou referentkou pani Lenkou Sokolovou naplánovali na mesiac marec – jún v našej obci, RUŠÍME.

Týka sa to nasledovných podujatí: osláv 75. výročia oslobodenia našej obce, divadelných prehliadok Tajovského divadelné dni a My sme malí divadelníci spojených s vernisážou, osláv obce Čipkárskô 2020 spojených s výstavou našich umelcov, privítania hasičov, jubilantov, uvítania detí do života, prijatia volejbalistiek na OÚ atď.

Niektoré akcie sa budeme snažiť, ak to bude možné, presunúť na druhý polrok. Žiaľ, Čipkárskô 2020 sa z objektívnych dôvodov neuskutoční.

Jozef Šimeček, starosta obce

Zriadenie donáškovej služby pre našich občanov

Obec Brusno v súvislosti s hrozbou šírenia nového koronavírusu ponúka pre občanov donáškovú službu. Je poskytovaná od pondelka 23. marca 2020 do odvolania a je bezplatná. V prípade záujmu kontaktujte obecný úrad na telefónnom čísle 048/4194 423.

Donášková služba spočíva v zabezpečení nákupu základných potravín, drogérie a liekov pre občana, ktorý o túto službu požiada. Určená je a poskytovaná bude predovšetkým osamelým občanom, ťažko zdravotne postihnutým, zdravotne ohrozeným seniorom a tým, ktorí sú v karanténe. Zároveň prosíme záujemcov o túto službu, aby ju využívali, len keď ju naozaj potrebujú, keď si nevedia nákupy zabezpečiť prostredníctvom svojich rodinných príslušníkov, priateľov či susedov. Obec verí, že týmto opatrením pomôže občanom, ktorí to najviac potrebujú a zmierni ich súčasnú komplikovanú situáciu.

Prosíme spoluobčanov, aby sa vo svojom okolí zaujímali o ľudí, ktorí potrebujú pomoc a nebáli sa pomáhať rizikovým skupinám obyvateľov.

Jozef Šimeček, starosta obce

Pod čiarou

Stručné aktualizované informácie zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Brusno z 11. 12. 2019 a 22. 1. 2020.

- Príprava zmeny dopravného značenia na križovatke pod Hotelom Brusno – prijatý návrh na nový stav značenia a to hlavná cesta: Záhumnie – Lúka.
- Umiestnenie dopravného zrkadla na ulici Pod Dubinkou.
- Dôležité body rozpočtu na r. 2020:
 - predpokladaný je vyrovnaný rozpočet, schodkový kapitálový rozpočet,
 - rekonštrukcia objektu a areálu starej základnej školy,
 - oprava oporných múrov pod Domom smútku – tento je majetkom obce,
 - oporný múr pod parkom pri Dome tradičných remesiel – zárubný múr pri ceste 3. triedy č. 2431 je v správe Banskobystrickej regionálnej správy ciest (BBRSC) a zároveň je majetkom Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK),
 - odstránenie zatekania do hasičskej zbrojnice,
 - odstránenie vlhkosti a plesní v Dome tradičných remesiel.
- Potreba priebežne sledovať stav oporného múru pod telocvičňou ZŠ s MŠ, narušeného vytekajúcou vodou po zimných dažďoch v dôsledku nefungujúcej dažďovej kanalizácie na telocvični.
- Nutnosť auditu verejného osvetlenia v obci.
- Pokračovanie čistenia a obnovy turistických vychádzkových chodníkov v Brusne.
- Na opravu poškodených oporných múrov pod Domom smútku a parkom pri Dome tradičných remesiel prijaté technické riešenie „klincovaním“ s následným výberom dodávateľa stavby. Nakoľko

sa priebežne ukázala nová skutočnosť a oporný múr pod parkom vedľa Domu tradičných remesiel nie je našim majetkom, je podaná žiadosť na BBRSC a BBSK.

- Príprava Čipkárskoho 2020 (23. 5. 2020) – schválené proporcie a organizačný tím – akcia zrušená z dôvodu pandémie koronavírusu.
- V termíne 27. a 28. 3. 2020 sa mali konať v MKS divadelné prehliadky – My sme malí divadelníci (detskej dramatickej tvorivosti a divadla dospelých hrajúcich pre deti) a Tajovského divadelné dni (regionálna prehliadka neprofesionálneho divadla) – akcia zrušená z dôvodu pandémie koronavírusu. Pre zabezpečenie zdarného priebehu kultúrnych akcií v MKS a s výhľadom do budúcnosti je potrebné nevyhnutne vykonať:
 - úpravu vonkajšej rampy na zadnej strane MKS (vchod na javisko) – odnímateľné zábradlie na manipuláciu s kulisami a spevnenie trávnej plochy pod rampou pre prístup nákladného auta,
 - úpravu chodníka a núdzového vchodu (osvetlenie) z bočnej strany MKS – pre umožnenie vstupu aj pre osoby s ŤZP.
- Príprava dotovanej akcie „WIFI pre Teba“ pre niektoré vybrané priestranstvá v obci.
- Odstraňovanie nánosov z brehov Hrona bude pokračovať v ďalšom období na základe prísľubu zo strany Slovenského vodohospodárskeho podniku š. p. – Správa povodia horného Hrona. Následne budú odstránené aj vzniknuté nánosy v koryte Hrona (vzniknuté ostrovy) pod „Pltiskom“, aby nedochádzalo k zmene toku rieky a odplavovaniu brehu z andrejskej strany.
- Zakúpenie nových stoličiek namiesto starých a poškodených do MKS a zasadačky OÚ.
- Návrh na vytvorenie nových parkovacích miest vo Sv. Ondreji a to:
 - posunutím betónových kvetináčov pod oknami MKS až k stene budovy,
 - pri odľahčovacej nádrži na konci ulice Lúka,
 - pred hornou vstupnou bránou do cintorína (do kostola) úpravou spevnenia trávnej plochy.
- V spolupráci s Lesmi SR oprava poškodených zábradlí a obnovu ich náterov okolo potokov Sopotnica (Kakotka) a Brusnianka (Kúpeľná ulica).

Spracoval Peter Ivic

Ako sme volili v Brusne?

**Dňa 29. februára 2020 prebehli
v Slovenskej republike parlamentné
voľby. Informujeme vás o ich výsledkoch.**

Počet voličov zapísaných v zozname voličov v našej obci: 1841

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: 1298

Počet voličov, ktorí odovzdali obálku: 1271

Počet voličov, ktorí zaslali obálku z cudziny: 27

Počet platných hlasov: 1278

V nasledujúcej tabuľke sú spracované výsledky parlamentných voľieb v našej obci, politické strany sú v poradí, v akom sa umiestnili. Uvádzame výsledky len tých politických strán, ktoré dosiahli viac ako 3% v obci, prípadne celej SR.

politický subjekt	výsledok v %	počet platných hlasov
SMER - SD	28,01%	358
OĽaNO	20,11%	257
ĽS Naše Slovensko	12,68%	162
SME RODINA	10,56%	135
PS/SPOLU	5,71%	73
KDH	5,09%	65
SNS	4,54%	58
ZA ĽUDÍ	3,99%	51
DOBRÁ VOĽBA	3,13%	40
SaS	2,82%	36

Na porovnanie uvádzame výsledky parlamentných voľieb v celej SR. Uvádzame len tie politické subjekty, ktoré dosiahli výsledok nad 3%.

politický subjekt	výsledok v %	počet platných hlasov
OĽaNO	25,02%	721 166
SMER - SD	18,29%	527 172
SME RODINA	8,24%	237 531
ĽS Naše Slovensko	7,97%	229 660
PS/SPOLU	6,96%	200 780
SaS	6,22%	179 246
ZA ĽUDÍ	5,77%	166 325
KDH	4,65%	134 099
MKÖ-MKS	3,90%	112 662
SNS	3,16%	91 171
DOBRÁ VOĽBA	3,06%	88 220

Čipkárskô (ne)bude

Pôvodne mal byť na tomto mieste zverejnený program akcie Čipkárskô 2020. Nie je tu a vy už určite tušíte prečo. Áno, je to tak, v tomto roku sa 23. mája nemôžeme spolu stretnúť na Čipkárskom, lebo vírus... Neuvidíme naživo Janka Kurica s Vidiekom ani folklór. Deti sa nezhrajú na ihrisku, nevyšantia v skákacom hrade, nehodíme si klúčtou, nedáme si veľké čapované ani za miskú čipkárskeho... Tak stop! Toto už je na mňa veľa! Vari nám ten vírus môže zabrániť dať si miskú (alebo aj dve) čipkárskeho? Nemôže! Môže nám brániť stretávať sa, podať si ruku, môže nás prinútiť nosiť rúška, ale verím, že taký vírus ešte nezmutoval, ktorý by nám zabránil dať si doma na záhrade (alebo v kuchyni) za miskú tohto nášho obľúbeného pokrmu. A tak to veru aj urobím (ak dožijem a budem zdravý)! V sobotu 23. mája 2020 na záhrade zakúrim do mašiny a budem myslieť na vás všetkých, ktorých by som na Čipkárskom postretal, keby bolo. Možno si pri tom budem v duchu recitovať Báseň o čipkárskom, čo som kedysi v slabej chvíli napísal. A pivko nemusí byť čapované, bude mi stačiť aj fľašková desiatka. Kto sa chce pripojiť, nech zakúri do mašiny tiež. Štartujeme o desiatej... Takže čipkárskô v tomto roku bude. Aj keď len s malým „č“ a v izolácii.

Nebojme sa vírusu. Donúťme ho, nech sa bojí on. Veď on potrebuje nás, nie my jeho. Urobme všetko preto, aby sa bál, že nebude mať na koho skočiť. Keď nebude mať hostiteľa, skape. A my si zasa budeme môcť podávať ruky, objímať sa a stretávať sa na Čipkárskom, trebárs už v sobotu 22. mája 2021.

Báseň o Čipkárskom (úryvok)

Možno mi Pán Boh dožičí zostarnúť
a byť krivým dedkom,
čo uživa si dôchodok
(s motykou, zhrbený nad ostredkom)
a nevie už o všetkom
čo okolo sa deje,
no srdcom jasne vidí veci podstatné.
A dá mi síl ísť pozrieť na Čipkársko.
A z jednej strany Ty ma podprieš
a z druhej možno vnúča.
Dáme si spolu jedno malé.
A s horkou chuťou bielej peny
zosladnú vo mne spomienky.
V pohľade mojom neprítomnom
upretom niekde na Skalu
ty začneš skúmať, čo je so mnou.
To nič, len zahĺbený do seba
dvíhajúc srdce do neba ďakujem:

„Ďakujem Bože, za všetkých,
čo som ich kedy stretol
s čipkárskym srdcom, s úsmevom
tu, na čipkárskom placi.
Za všetkých, čo tu žili
varili, jedli, súťažili...“

A v starých očiach zopár slz...

To hádam od dymu,
do mašín práve zakúрили.

Ján Vaník

Uvítanie detí do života

V adventnom období, 18. decembra 2019, sa na obecnom úrade konalo ďalšie prijatie novonarodených detí medzi obyvateľov našej obce. Tentokrát sa ho zúčastnilo sedem bábätiok, pozvaných bolo jedenásť, s ktorými prišli túto slávnostnú chvíľu prežiť aj rodičia, starí rodičia a súrodenci. Niektorí z nich nám boli ochotní povedať, ako tento slávnostný akt vnímali. „Aspoň sme sa spoznali ako rodičia budúcich spolužiakov a mohli sme sa spolu chvíľu porozprávať v tejto uponáhľanej dobe. Niektorých ľudí som tam videl po prvýkrát. Asi to bude tým, že teraz sa už väčšina z nás premiestňuje po dedine autami. A zdá sa mi, že sa už ani neprechádza s kočičkami toľko ako kedysi. A možno som niektorých z rodičov najprv nespoznal jednoducho preto, že rokmi sa človek mení,“ povedal nám jeden spomedzi prítomných oteckov.

„Bolo to krásne môcť privítať všetkých tých malých človečikov medzi nami, hoci ich rodičov som veru ani nepoznala. Ale starých rodičov áno. Myslím si, že je to veľmi pekný akt a som rada, že som sa ho mohla tiež zúčastniť,“ vyjadrila sa jedna z dojatých starých mám.

Budeme radi, keď sa s nami nabadúce o svoje dojmy podelí aj niektorá z mamičiek alebo niekto z prítomných súrodencov.

Milí David, Samuel, Ema, Rudolf, Alex, Karolína, Rebeka Mária, ale aj Stela, Zuzana, Peter, Natália (nie sú na fotografii, obradu sa nezúčastnili), nech je vám medzi nami dobre, nech rastiete v zdraví ako z vody a nech uprostred vašich rodín zažijete veľa krásnych a radostných chvíľ.

Monika Zázrivcová

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

Vážení spoluobčania,
dňa 23. 03. 2020 si pripomíname 75. výročie oslobodenia našej obce od fašizmu. Pietny akt s kladením vencov a zapálením sviec k pomníku padlým v I. i II. svetovej vojne sa konal v Brusne dňa 20. 03. 2020 za skromnej účasti (vzhľadom na opatrenia proti šíreniu koronavírusu) starostu obce, predsedu SZPB, zamestnancov OÚ a šéfredaktorky Čipkárskych zvestí.

Myslím, že slovami ani nie je možné opísať nespočetné množstvo ľudských tragédií, či utrpenia, ktoré sa postupom času stáva čoraz vzdialenejšie, hlavne pre našu a od nás mladšiu generáciu. Vďaka Bohu sme vojnové šialenstvo nikdy nezažili a pevne verím, že ani nezažijeme. Za to, aby sme dnes mohli žiť a vyrastať v slobodnej, demokratickej krajine, museli zomrieť milióny ľudí. Sloboda, ktorú dnes máme, je veľmi drahá, preto by sme si ju mali vážiť a robiť všetko pre to, aby to tak bolo aj naďalej.

Ako pred 75. rokmi prežívali boje za oslobodenie občania našej obce, vám priblíži originálny úryvok z obecnej kroniky v tom čase obce sv. Ondrej nad Hronom, ktorý zaznamenal vtedajší správca farnosti, vdp. Alojz Gocník:

„Od začiatku marca bolo vodne i v noci počuť k nám dunenie kanónov a minometov, lebo front bol v tomto čase v okolí Podbrezovej, no v dňoch 22 a 23-tého marca sa toto dunenie veľmi zosilňovalo. Bolo to znamenie že Sovietska armáda sa k nám blíži a že čas nášho oslobodenia je už nie ďaleko. V štvrtok ráno 22-hého marca miny dopadali už do našej dediny. Ľudia túžobne čakali oslobodenie a kedy sa už zbavia nemeckého a maďarského vojska. No pri výbuchu kanónov a mín predsa len mali strach o svoje životy. Keď už miny a granáty dopadali na dedinu viac a viac vtedy sa už ľudia poskrývali do pivníc po desať po dvanásť niekde i viac podľa veľkosti pivnice. Asi o deviatej hodine

ráno demolovali Maďari železný most na Lúke. Delostrelecká a mínometná palba bola sústredená najviac na Kakatku a na Záhumie, lebo v týchto miestach mali Maďari zasadené dela a minomety z ktorými strielali na sovietskych vojakov ktorý postupovali smerom od Nemeckej cez Diel, Zámlynie popri Hrone s obydvoch strán, cez Dubinku a cez hory od Lubietovej. Strelba kanónov, minometov a strojných pušiek trvala celý deň. Pred večerom asi o piatej hodine vyhodili Maďari do vzduchu betónový most cez Sopotnicu pri farskom humne a malý most v Brusne pri stanici. Most v dedine pri poštovom úrade ktorý bol tiež podminovaný zásluhou miestneho r. k. farára Gocníka nede-molovali p. farár Gocník ovplyvnil maďarského veliteľa vysvetliou mu že tento most nemá s vojenského hľadiska nijaký význam že most spája len obce. Veliteľ sa dal prehovoriť a most ostal nepoškodený, čo pre postupujúcu Č. A. a pre obce malo skutočne veľký význam. Asi o 10-tej hodine večer dunenie kanónov a mínometov prestávalo a bolo počuť už len rachot kulometov a pušiek. Konečne okolo jedenástej hodine

aj táto strelba prestala. Posledné zbytky okupantského vojska ustúpili pred silným útokom sovietskeho, československého a rumunského vojska a našu obec i obec Brusno tieto vojská oslobodili v noci z 22-heho na 23-teho marca.

Dňa 23-tého marca v piatok sa život v našej obci úplne zmenil. Po nemeckých a maďarských vojakov už nebolo ani stopy. Po uliciach už bolo plno sovietskych, československých a rumunských vojakov. Radostná nálada bola v obydvoch obciach. Radosť a spokojnosť sa prejavovala u prevážnej večiny ľudí. Radosť bola nad našim oslobodením radosť nad príchodom osloboditeľských vojsk a radosť že sme sa konečne zbavili nemeckých a maďarských vojakov a tiež z toho že je už to najhoršie totiž front za nami.“

Každá vojna je zlá a krutá tým, že v nej prichádzajú o život nevinní ľudia bez ohľadu na vek, pohlavie, politické či náboženské presvedčenie. Každý vyhasnutý ľudský život bolí. Dovoľte mi, aby som sa s hlbokou úctou a vďakou poďakoval všetkým, ktorí obetovali svoj život v boji za slobodu aj pri oslobodzovaní našej obce. Uctíme si nielen ich pamiatku, ale aj pamiatku všetkých obetí II. svetovej vojny tichou spomienkou a minútou ticha.

Jozef Šimeček – starosta obce

**ZŠ s MŠ
Brusno**

Úspechy na geografickej olympiáde

Dňa 6. 2. 2020 sa na ZŠ Golianova 8 v Banskej Bystrici uskutočnilo okresné kolo geografickej olympiády. Našu školu tento rok reprezentovalo 9 žiakov. Zastúpenie sme mali v troch kategóriách. Aj tento rok bol pre nás úspešný. Získali sme až tri medailové pozície.

Kategória G – 5. ročník

V kategórii súťažilo 46 žiakov. Úspešných riešiteľov bolo len 16 žiakov, z toho 2 boli naši žiaci. Podarilo sa nám získať 3. miesto.

- 3. miesto – Tomáš Daučík
- 12. miesto – Tadeáš Klima – úspešný riešiteľ

Kategória F – 6. a 7. ročník

V tejto kategórii súťažilo spolu 43 žiakov, z toho 33 bolo úspešných riešiteľov. Medzi nimi boli aj naši 3 žiaci.

- 7. miesto – Jakub Baláž (7. a) – úspešný riešiteľ
- 19. miesto – Marek Lehocký (6. a) – úspešný riešiteľ
- 23. miesto – Patrícia Spustová (6. a) – úspešný riešiteľ

Kategória E – 8. a 9. ročník

V poslednej kategórii súťažilo spolu 34 žiakov. Úspešných riešiteľov bolo 21 a naša škola túto kategóriu vyhrala. Podarilo sa nám získať aj 3. miesto.

- 1. miesto – Petronela Kočická (9. a)
- 3. miesto – Dominika Dugátová (8. b)
- 6. miesto – Simona Kováčová (8. b) – úspešný riešiteľ

Krajské kolo by sa malo uskutočniť 17. 4. 2020 v aule Spojenej školy v Kremničke. Našu školu by mala reprezentovať Petronela Kočická. Všetkým našim geografovi blahoželáme a Peti držíme palce pri ďalšej reprezentácii našej školy.

Katarína Parobeková, Daniela Pikulová

Literárne súťaže

Umelecký prednes je prostriedkom na vyjadrenie vlastných pocitov, záujmov, názorov a postojov prostredníctvom zvolených literárnych textov a vlastného rečového prejavu. Osobnostná, názorová a estetická sebareprezentácia na verejnom vystúpení vedie interpreta k rozvíjaniu jeho predstáv, emócií, myslenia a k zdokonaľovaniu jeho reči, výrazu i kontaktu s publikom.

Dňa 4. 2. 2020 sa uskutočnilo školské kolo súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín.

II. kategória /5. a 6. roč./

Próza:

- 1. miesto – Sofia Haviarová – 5. a

Poézia:

- 1. miesto – Tadeáš Klima – 5. a
- 2. miesto – Natália Kurjanová – 5. a
- 3. miesto – Tomáš Sanitra – 5. a
– Marek Lehocký – 6. a

III. kategória /7. a 9. roč./

Próza:

- 1. miesto – Eliška Kočalková – 7. a

Poézia:

- 1. miesto – Stanislava Meľová – 8. a
- 2. miesto – Dominika Dugátová – 8. b
- 3. miesto – Sofia Šelestová – 8. b
– Kristián Kulfas – 8. b

V okresnom kole nás reprezentovala Eliška Kočalková.

Bola raz jedna malebná krajina – Slovensko sa zvala. V nej malé mestečko Šala. A tá Šala Šalianskeho Matka Jozefa Cígera Hronského mala. Súťaž Šaliansky Matko Jozefa Cígera Hronského sa od svojho vzniku v roku 1991 vyprofilovala na významnú a celoslovensky veľmi dobre známu súťaž v prednese slovenských povestí.

Dňa 9. 1. 2020 sa uskutočnilo školské kolo súťaže Šaliansky Matko

Súťažili žiaci 5. ročníka – 10 účastníkov.

- 1. miesto – Janka Hiadlovská
- 2. miesto – Natália Kurjanová
- 3. miesto – Veronika Dugátová
– Tomáš Daučík

Cenu publika získal Matúš Jančo.

Všetkým našim víťazom blahoželáme.

Lucia Košíková

Školský parlament

Na našej ZŠ v Brusne už veľa „volebných“ období pracujú žiaci v školskom parlamente. Žiacky parlament je iniciatívnym orgánom, vyjadrujúcim záujmy žiakov v oblasti výchovy a vzdelávania. Členmi parlamentu sú žiaci zvolení v triednych kolektívoch 5. – 9. ročníka na jeden rok. V tomto školskom roku sú to nasledovní žiaci:

- 5. A – Matej Barla, Karin Mózerová
- 6. A – Michal Belica, Tereza Privrellová
- 7. A – Eliška Kočalková, Samuel Hohoš
- 7. B – Michaela Kánová, Jakub Baláž
- 8. A – Stanislava Melová, Lillien Michelle Poldauf
- 8. B – Tamara Dlhová, Dominika Dugátová
- 9. A – Miroslav Balco, Tadeáš Zázrivec
- 9. B – Samuel Strýček, Marko Ligenza

Schádzame sa každú prvú stredu v mesiaci v 8. A triede. Naše stretnutia bývajú cez veľkú prestávku. Spoločné stretnutia žiakov vedie pani učiteľka Anna Vaníková a predsedníčka parlamentu Stanislava

Melová. Podpredsedníčkou parlamentu je Eliška Kočalková. Na stretnutiach sa oboznámime s plánom na najbližší mesiac, s akciami a úlohami, ktoré nás čakajú. Žiaci majú možnosť navrhnúť nové akcie, vyjadriť svoje pripomienky, názory a očakávania. Na zasadnutie žiackeho parlamentu sa môže pozvať zástupca vedenia školy a podľa potreby výchovný poradca, špeciálny pedagóg alebo iný pedagogický pracovník, ktorého žiacky parlament pozve. V mesiaci február sme začali súťaž tried v separovaní odpadu. Každá trieda, podľa svojich možností, bude separovať v triede papier a plasty. Zriadime EKO-hliadku žiakov, ktorí budú kontrolovať túto úlohu. Zbierame vrchnáčky z plastových fľaš, ktoré venujeme chorým deťom. Každý rok robíme vianočnú a valentínsku poštu. Organizujeme rôzne finančné zbierky ako napr. Hodina deťom, Biela pastelka a iné. Vo februári sme mali súťaž masiek. Veľmi aktívni sú naši žiaci v spolupráci s Domovom seniorov Hronov. Na návštevu týchto ľudí, sa vždy veľmi tešíme. Prinesieme im darčeky, pesničky, básničky alebo len obyčajný úsmev a radosť.

Ďakujem všetkým žiakom, ktorí sa aktívne zapájajú a prispievajú svojimi návrhmi. Samozrejme veľká vďaka patrí aj pani učiteľke Anne Vaníkovej za organizáciu a vedenie.

Stanislava Melová, predsedníčka školského parlamentu

Žiaci a seniori

Láska, ktorá sedí pri kolíske.
Láska, ktorá kľučí na hrobe.
Láska – sviatok človečieho tvora.
Tá, čo iba nechtiac ublíži.
A nad láskou – láska Božia,
Ktorá odovzdanie visí na kríži.

Milan Rúfus – A napokon láska

V našej obci je pre ľudí, odkázaných na pomoc a opateru, Domov seniorov Hronov. Od minulého roku žiaci zo základnej školy spríjemňujú týmto starším ľuďom ich pobyt a trávia s nimi voľné chvíle. Pripravili sme im program k októbru – mesiaci úcty k starším, potom

vianočný program a v marci program pri príležitosti MDŽ. Deti recitovali, spievali a hrali na hudobných nástrojoch. Vyrobili sme seniorom veľa pozdravov a pekných darčiekov. Naša trieda VIII. A si aj počas obyčajných dní spomenula na našich najstarších a pripravila si pre nich malé divadielko. Spoločné stretnutia vždy končia spevom, spoločenskými hrami a radostnými úsmevmi. Na týchto akciách sa radi zúčastňujeme a učia nás empatii a súcitu.

„Otec tvoj nechce z hrobu vstať,
spod zelenej trávy:
a nevie, nevie tvoja mať,
čo svet z teba spraví!

Andrej Sládkovič – Dcéra a mať

*Lilly Michelle Poldauf, VIII. A, členka ŠP
zodpovedná za spoluprácu ZŠ a Domov seniorov Hronov*

Školský karneval

Z bohatého života materskej školy

Našu materskú školu v školskom roku 2019/2020 navštevuje 70 detí. Sme štvortriedna materská škola a máme 7 pedagogických zamestnancov. Tak, ako aj v minulých rokoch, spolupracujeme s CVČ Brusno, Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva Brusno, Lesmi SR, Policajným a Hasičským zborom, so ZUŠ Brusno a rôznymi školskými organizáciami ako SPV, OMEP (Medzinárodná organizácia predškolskej výchovy) a Krajským školským úradom.

Aj tento školský rok sme zorganizovali rôzne podujatia a akcie, zapojili sme sa do súťaží a prehliadok materských škôl.

V mesiaci september sme zorganizovali **šarkaniádu**. Počasie nám prialo a všade vládla príjemná atmosféra. Rôznofarebné šarkany sa nádhorne vynímali na modrej oblohe. Šarkaniádu sme zakončili veľkou opekačkou.

Október Mesiac úcty k starším sme oslávili, spoločne so staršími rodičmi, besiedkou. Po vystúpeniach detí spoločne vyrábali jesenné dekorácie a vyrezávali tekvice. Tento pekný podvečer sme ukončili lampiónovým sprievodom obcou.

Školský úrad MsÚ Banská Bystrica – oddelenie školstva a mládeže spolu s RS OMEP Banská Bystrica – Brezno organizovali 20. ročník prehliadky materských škôl v speve „**Bystrický slávik**“. Našich predškolákov z hruštičkovej triedy reprezentovala Laurínka Fógelová s piesňou od skupiny Ščamba – Dedína.

Trieda hruštičiek sa aj tento rok zapojila do výtvarnej súťaže „**Ochránarík čísla tiesňového volania 112 a civilnej ochrany**“, ktorú organizuje Okresný úrad Banská Bystrica. Karolínka Núdziková a Izabelka Bullová vyrobili spolu s pánom učiteľom Maťom lepoporelo k danej téme.

Štedrovečerný obed

Vianočná nálada a tradície sa dostali ku nám, do materskej školy, nielen prostredníctvom vianočných trhov a svietiaceho stromčeka. Naši predškoláci z hruštičkovej triedy si 18. decembra urobili štedrovečerný obed vo svojej triede. So svojou pani učiteľkou a pánom učiteľom sa porozprávali o vianočných zvykoch pri štedrovečernej večeri, ukázali si ich a potom sa pustili do jedenia. Všetci okúsili obľátky, vianočnú kapustnicu a opekance s makom a veru, jedlo všetkým veľmi chutilo. Tento štedrovečerný obed sme ukončili rozdávaním darčiekov a aj takto sme sa naladili na atmosféru vianočných sviatkov.

Na 6. decembra sa netešili len naše detičky ale aj obyvatelia Domu seniorov Hronov. Šikovní škôlkári ich prišli potešiť básničkami, piesňami a obdarovali ich sladkým mikulášskym prekvapením.

V mesiaci máj nás v škôlke navštívil **pán Nébus so svojimi včielkami**. Porozprával nám o nich množstvo zaujímavých informácií a sľúbil nám, že sa k nám vráti. Svoj sľub dodržal a prišiel k nám 10. decembra s projektom Medové raňajky a priviedol so sebou aj kolegu, pána Šiketa. Bližšie detičkám vysvetlil ako sa vyrába med. Dva druhy nám priniesol aj na ukážku. Detičkám veľmi chutil.

Karneval

Na známosť sa všetkým dáva, mimoriadna vážna správa, ako každý rok v tomto čase, fašiangy tu máme zase. A tak sme pre naše detičky, rodičov, starých rodičov, pripravili aj tento rok fašiangový karneval. Karnevalom sme žili celý týždeň. Pani učiteľky s deťmi zhotovovali rôzne škrabošky a ozdoby. Popoludní sme premenili jedáleň na miestnosť s pestrofarebnými girlandami, reťazami a balónmi. A mohli sme konečne začať. Na začiatku sme privítali šaška Fjodora, ktorý nás pozabával a ukázal nám svoju veselú show ako žonglér a komediant. Zabavil nielen deti, ale aj dospelých. Aj vďaka nemu bol deň, ktorý patril deťom, úžasný ... A potom sa mohla začať diskotéka. Deti sa zabávali, tancovali, spievali a mali radosť z masiek, ktoré im priniesli a zhotovili rodičia. Všetci sa radovali, boli šťastní a veselí, veď to bol predsa fašiangový karneval. Tety kuchárky zabezpečili pitný režim pre deti a všetkých prítomných. Bol to deň plný radosti, spokojnosti a dobrej nálady, a preto si fašiangové tradície v MŠ zachováme naďalej.

Lyžiarsky výcvik

Predškoláci sa aj tohto roku zúčastnili lyžiarskeho výcviku, ktorý organizovalo na Krpáčove CVČ Brusno. Počasie detičkám prialo, celý týždeň bolo slnečno. Lyžiari sa zdokonaľovali v lyžovaní a nelyžiari sa učili lyžovať a chodiť na vleku. Každý deň na začiatku sa riadne rozcvičili a potom hor sa na lyže a na kopec. Vďaka trénerovi Paťovi sa deti naučili lyžovať a chodiť na vleku. Na záver lyžiarskeho výcviku dostali detičky medaily a sladkú odmenu, za ich nebojnosť a vytrvalosť. Ďakujeme trénerom Maťovi a Paťovi za ich odborné vedenie našich škôlkarov.

Predškoláčik

V marci sa Maťko Lupták z Hruštičkovej triedy zúčastnil súťaže Predškoláčik v Banskej Bystrici, kde zarecitoval básničku o Zlatej rybke a rybárovi. Za krásne odrecitovanú básničku dostal knihu, rôzne darčeky, a dokonca aj veľkú pochvalu za kostým, lebo Maťko bol oblečený ako rybár a mal aj podberák na ryby. Za jeho výkon bol odmenený veľkým potleskom detí, ktoré tam vystupovali z iných škôlok.

Kultúrne projekty v kaviarni u Regrútov

Redakčnou radou Čipkárskych zvestí sme boli oslovení, aby sme napísali pár viet o projektoch v našej Kaviarni u Regrútov. Za tento priestor redakčnej rade ďakujeme a dúfame, že nás v našich projektoch budete podporovať aj naďalej.

O kaviarni v Brusne sme snívali niekoľko rokov. Spoločne sme mali celkom jasnú predstavu o našom „kaviarenskom podnikaní“. Chceli sme vytvoriť miesto pre širokú verejnosť a osloviť všetky generácie v našej dedine. Miesto, kde sa deti môžu bezpečne hrať a ich rodičia a starí rodičia pokojne piť kávičku alebo čaj. Miesto, kde prídu mladí pri drinku rozoberať ich bezstarostný študentský život, dospeláci rozprávať o práci alebo rodine, dôchodcovia zaspomínať na staré časy. Chceli sme priniesť aj trochu kultúry a zábavy.

Všetky naše projekty, ktoré organizujeme v kaviarni, začínajú s malou dušičkou dúfajúc, že naši zákazníci ocenia našu robotu a snahu. Sme šťastní, keď sa nám do posledného miesta zaplní kvíz, alebo keď ľudia potleskom podporujú pozvaných hostí v rámci živých koncertov. Ako jednou z našich ostatných kultúrnych aktivít by sme sa radi pochlúbili decembrovým vystúpením detičiek zo ZUŠky v spolupráci s pani učiteľkami Lenkou Longauerovou a Zuzanou Kučerákovou. Medzi pravidelne sa opakujúce akcie našej kaviarne patrí žolíkový turnaj a už spomínaný vedomostný kvíz.

Do novej jari-letnej sezóny plánujeme opäť živé koncerty, akcie pre deti, čítanie z detskej knihy, koncert šikovníkov zo ZUŠ. Domáce

poctivé koláče sme sa rozhodli ponúkať zákazníkom celý týždeň a dúfame, že vás potešíme točenou zmrzlinou – už čoskoro.

Ďakujeme všetkým za podporu a vidíme sa.

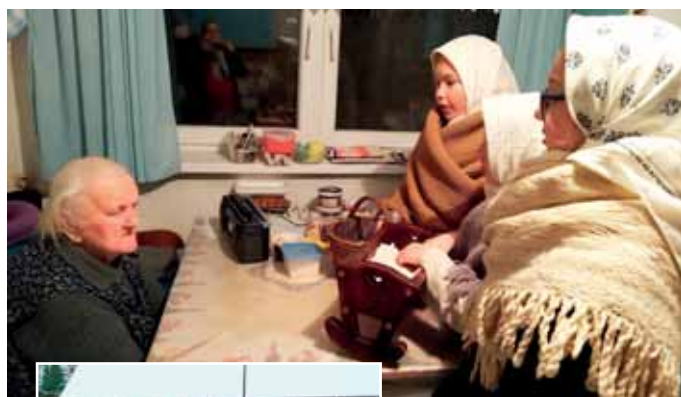
Malý návrat k trojkráľovým tradíciám

Sviatok Zjavenia Pána, ktorý pripadá na 6. januára a ktorý ľudovo nazývame Traja králi, sa najmä v minulosti slávil s väčším dôrazom ako v súčasnosti. Trojkráľová kňazská koleda spojená s požehnaním príbytkov má v tradíciách katolíckej cirkvi pevné miesto dodnes. V tradičnom prostredí išlo takisto o šťastný deň, viazalo sa naň mnoho povier. Napríklad v Nemeckej sa v minulosti verilo, že budúcemu manželskému páru, ktorému na tento deň vyšli ohlášky, sa bude dobre dariť v hospodárstve, čo sa prejaví najmä na bohatej znáške slepačích vajec. Furmani zase v tento deň zapriahali kone do saní a svojich rodinných príslušníkov alebo mládenčov s dievčatami dobre poprevádzali po okolitých dedinách. Čím dlhšia sanica, tým krajší ľan a konope mali narásť v začínajúcom roku.

Vo všetkých dedinách na okolí boli do 40. rokov 20. storočia rozšírené detské trojkráľové obchôdzky. Domácnosti obchádzali buď traja chlapci s papierovou hviezdou a šablami v rukách, ktorí mali predstavovať troch kráľov, alebo tri dievčatá s bábikou v kolíske. Zmyslom oboch pochôdzok bolo spevom a vinšami rozširovať úctu k narodenému Spasiteľovi. Keďže návšteva každej domácnosti bola spojená s odmenou, protagonistami bývali predovšetkým deti z chudobnejších rodín.

Tohto roku sa z iniciatívy členov nemečianskej folklórnej skupiny Čierťaz po 70 rokoch obnovila trojkráľová dievčenská obchôdzka. Keďže naši predkovia detskú drevenú kolísku nazývali *belčovník*, pochôdzka mala názov *chodenia s belčovníkom*. Tri dievčatá – Juliana Lokšová, Lesana Pachterová a Johana Chromeková – od poludnia do večera 6. januára navštívili aspoň niektoré domácnosti v Nemeckej, Dubovej, Zámostí, Predajnej, Ondreji a Brusne. Rýchly presun a sprievod im zabezpečili rodičia, dospelí členovia Čierťaze. Pôvodnú

pesničku, ktorá sa viazala k tejto tradícii, sa folklórnej skupine podarilo zachytiť vďaka výskumu u niekdajších nositeľiek tejto tradície, najmä u Lýdie Šuchovej z Nemeckej a Judity Vierikovej z Ondreja.

Mal som dojem, že táto milá návšteva potešila viacerých domácich a spetrila im sviatočné popoludnie, ktoré v súčasnosti často trávim pri televízore. A či sa podobné zvyky obnovia a zachovávajú aj v nasledujúcich rokoch? To závisí v prvom rade od iniciatívy nás dospelých, ktorí máme blízko k folklóru a ľudovým tradíciám.

Martin Lokša

Jednota dôchodcov v Brusne

Nový rok sme začali účasťou na novoročnom punči a dedinskej zabíjačke, ktorú organizoval Obecný úrad v Brusne.

je potrebné vedieť pri vybavovaní zdravotných pomôcok a pri umiestňovaní dôchodcov v domovoch sociálnych služieb. V programe vystúpil aj pán starosta, ktorý zodpovedal na otázky dôchodcov. Medzi pozvanými bol aj náš pán farár, ktorý na činnosť organizácie venoval 200 euro.

Členovia JD v Brusne využili už v tomto roku rekondičné pobyty v slovenských kúpeľoch. Celkove sa z našich radov zúčastnilo päť členov rekondično-rehabilitačných pobytov v Lúčkach a vo Vyšných Ružbachoch. Vedenie našej organizácie sa pravidelne zúčastňuje okresných porád. Zorganizovali sme zájazd vlakom do Žiliny, kde sme navštívili záhradné centrum Flora a príjemne sa prešli po historickom centre mesta.

Oslavy MDŽ vo Zvolene

Výročná členská schôdza JD sa uskutočnila 20. februára 2020 za účasti 79 dôchodcov. V našej organizácii je už 111 členov, čím sme sa stali najpočetnejšou organizáciou združujúcou dôchodcov v okrese. Členskú základňu rozšírili aj rodáci z Brezna a Banskej Bystrice. Okrem oficiálneho programu členovia podpísali aj „Petíciu za záchranu našich pôvodných kúpeľov“. Jedným z bodov výročnej členskej schôdzy bolo aj vystúpenie pani Mgr. Denisy Hraškovskej, riaditeľky Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb v Slovenskej Ľupči, ktorá vysvetlila zúčastneným dôchodcom zákony, ktoré

Dňa 4. marca 2020 sa uskutočnila krajská oslava MDŽ vo Zvolene za účasti približne 250 dôchodkyň z celého kraja. Boli sme milo prekvapení, keď zaznelo meno Mgr. Zdenky Bakšovej, ktorá dostala ďakovný list za svoju prácu, ako jediná v okrese Banská Bystrica. Informácie o našich ďalších pripravovaných akciách nájdete zverejnené na informačnej tabuli našej organizácie a cez obecný rozhlas. V JD zostávame aktívni aj naďalej, hoci náš najbližší program nabúrala nákaza, šíriaca sa celou Európou. Naším želaním je, aby sa nám ju podarilo čím skôr zvládnuť a aby sme sa čo najskôr stretli zdraví a optimistickí na našich akciách.

Elena Kováčiková

Na pani učiteľku **Gabrielu Kollárovú** (23. 08. 1921 – 11. 02. 2020) spomína jej bývalý žiak z „ľudovej školy“ Dušan Zázrivec (83)

„Dobrá pani učiteľka to bola. Učila nás v ľudovej škole (to bol ako teraz prvý stupeň ZŠ) od 1. do 5. ročníka. Budova tejto školy bola tam, kde je v súčasnosti ZUŠ, oproti stanici. Do ľudovej školy sme chodili len deti z Ondreja a z Brusna, až v meštianke sa ku nám pridávali aj spolužiaci z Bukovca, Medzibrodu a Nemeckej. Ja som nastúpil do prvej triedy za Slovenského štátu v školskom roku 1943 – 1944, keď som mal

7 rokov lebo mi, ako narodenému v novembri, zle roky vychádzali. Potom po povstaní sa nám škola prerušila a vrátili sme sa do nej až v júni 1945, po skončení vojny. V ľudovej škole nás pani učiteľka učila veľa predmetov: čítanie, písanie (vtedy sme si ešte perá do kalamárov s atramentom ponárali),

počítanie (na to sme mali počítadlá), vlastivedu, hudobnú a výtvarnú výchovu, náboženstvo, ručné práce, telesnú výchovu. Sedelo nás v jednej triede viac ročníkov naraz. Pani učiteľke záležalo na tom, aby sme sa všetci dobre učili. Vravievala nám, že základom sú prvé ročníky v škole, od nich závisí ako sa človek potom ďalej chytí. Aj veľa úloh nám dávala a aj sa pýtala, či ku nej niekto nechce chodiť na doškolenie, ale nikto sme vtedy nechceli. Ona by bola ochotná. Nikdy nerobila rozdiely medzi nami, to sme naozaj nikdy nezbadali. Vždy nám vravela, aby sme s učením a úlohami pomohli slabším kamarátom a tiež povzbudzovala tých trochu bohatších, aby tým chudobnejším zakúpili zošity, perá, ceruzky, keď budú kupovať aj seba. Tiež nám hovorila, aby sme veľa čítali a že keď nám rodičia budú chcieť kúpiť darček, napríklad aj na Vianoce, tak nech nám kúpi knihu.

Mám na ňu len dobré spomienky.“

Monika Zázrivcová

Čo nás prišiel naučiť koronavírus...

Opatrenia proti šíreniu tohto vírusu, ktorý je vďaka svojím priestorovým rozšíreniam a počtom nakazených a mŕtvych najhorší od čias španielskej chrípky zo začiatku 20. storočia, neobišli v rámci Európy ani našu dedinu. Na niekoľko týždňov ostali doma rodičia i deti (teda z rodičov najmä tí, ktorých profesie si nevyžadujú každodennú, resp. mimoriadnu prítomnosť na pracovisku). Alebo sa popravím: doma s deťmi ostali hlavne tí zodpovední a disciplinovaní, ktorí si nezamieňajú pojem „mimoriadny stav“ s pojmom „prázdniny“ (na vidieku či na horách, to je jedno). A tu by som videla prvú lekciu, ktorú nám prišiel dať „učiteľ koronavírus“ – prišiel nám ukázať, aké je potrebné a dôležité byť zodpovedným, disciplinovaným, solidárnym a ohľaduplným človekom, ktorý dokáže myslieť nielen na seba a svoje dobro, ale aj na dobro druhých (a to nielen svojich najbližších). Takáto zodpovednosť a ohľaduplnosť ba sa mala automaticky rýmovať aj s tým, že sa napr. nebudeme hanbiť bežne nosiť ochranné rúška, či ostať najmenej 14 dní v povinnej karanténe po návrate zo zahraničia.

Druhou lekciou nám koronavírus možno prišiel ukázať to, aký je pre človeka dôležitý pokoj a sebaovládanie. Pretože strach a panika (hoci v krízových situáciách sa nikomu na individuálnej úrovni zazlievať nedajú) dokážu človeku ublížiť častokrát oveľa viac ako samotný vírus. Preto je dôležité, aby sme (ak sa aj sami bojíme) boli schopní svoj strach a paniku ovládať a prinajmenšom ich nešíriť ďalej. Jediné, čo v tejto situácii šíriť ďalej môžeme (ba dokonca musíme) sú informácie a pokyny od naslovovzatých vedcov a odborníkov, ktorí vedia, o čom hovoria. Z dôveryhodných zdrojov, samozrejme.

Tretiu lekciu by som nazvala „spomaľujúcou“. Áno, ak sme to vo víre pracovných povinností nedokázali sami, vírus nám prišiel umožniť, aby sme mohli aspoň na chvíľu spomaliť. Teraz máme konečne možnosť žiť to, za čím sme mnohí túžili, keď sme v pracovnom kolotoči nevedeli, čo skôr, a cítili sme, že tým trpí najmä naša rodina. Prišla k nám možnosť užiť si svoju rodinu naplno. Porozprávať sa s rodičmi, starými rodičmi, s manželom, s manželkou, s deťmi. Pozdieľať sa navzájom s radosťami i trápeniami, porozprávať si o svojich plánoch, zahrať sa spoločne, spoločne ísť na vychádzku, pozrieť si nejakú rozprávku či film, spoločne i po samom si niečo prečítať, prevetrať pavučinou potiahnuté kúty svojej vlastnej fantázie. Teraz je možné ukázať, či nám o to spomalenie a o ten spoločne strávený čas skutočne išlo. Vážime si naozaj ten čas, ktorý nám bol (síce nečakane, ale predsa) dopriať, aby sme sa venovali svojim najbližším?

Ale nielen svojim najbližším. Výzva síce hovorí „zostaň doma“, ale neznamená zároveň „nevšímaj si ľudí v susedstve, v tvojom vchode, na tvojej ulici“. Možno blízko nás žijú ľudia, ktorí „zostali doma“ už dlhší čas lebo inak sa im jednoducho nedá. Lebo zdravotný stav im inak nedovolí. Ak navyše žijú sami, nemá im kto nakúpiť, zísť na poštu. Ani im nemá kto povedať nejaké iné informácie ako tie, čo odznejú v správach v televízii alebo v rádiu, pretože možno nemajú prístup na internet. A možno im bude treba ušiť, či priniesť ochranné rúško. A tu je príležitosť pre nás byť nápomocní tým, ktorí to potrebujú, aj za „hranicami“ našej rodiny. V tejto súvislosti mi napadá krásna myšlienka nášho bývalého pána farára Mariána Bublinca, ktorú rozoslal prostredníctvom fejsbúkovej stránky svojej terajšej farnosti všetkým a myslím, že ňou vystihol to najpodstatnejšie, na čo by sme mali v týchto „koronavírusových časoch“ pamätať: „prosme o to, aby sme sa nebáli jeden druhého, ale aby sme sa báli jeden o druhého.“

Piatu lekciu by sme mohli nazvať „akú cenu má všedný pracovný deň“. Keby sme totiž chceli štatisticky dokázať, na ktorú vec ľudia zvyknú šomrať najviac, možno by som aj dala vopred ruku do ohňa za to, že by to vyhrala práca. Koronavírus nám prišiel ukázať, že aj ten bežný pracovný deň má svoju cenu. A že nám po pár dňoch či týždňoch (asi závisí najmä od vzťahov na pracovisku) možno aj začne chýbať. Že nám zrazu bude vzácný. A že si možno uvedomíme, že zo zoznamu „vecí, na ktoré zvyknem šomrať“ si ho vlastne môžeme úplne pokojne vyškrtnúť;-).

Šiesta „vírusová lekcia“ nám prišla ukázať, že nemusíme letieť za hranice našej vlasti, aby sme mohli načerpať pokoj a silu na krásnych miestach. Že takých miest je veľa aj všade okolo nás. A že to môžeme vidieť aj z okna (ak by sa náhodou stalo, že na nejaký čas z domu nebudeme môcť vychádzať). Môže to byť naša záhrada, náš dvor.

Siedma lekcia nás učí všimáť si prácu a nasadenie ľudí okolo nás – nielen lekárov a sestier, predavačiek a predavačov, ale možno aj tých nie príliš viditeľných, ale v podstate nepostrádateľných, ktorí sa každodenne starajú o náš komfort (upratovačiek, rušňovodičov, šoférov autobusov, pekárov, smetiarov, poštarov, atď...), pridajte si, koho uznáte za vhodné) a práve vo vzťahu k nim dať častejšie do obehu slovo „ďakujem“. Pretože práve toto slovo dokáže často v ľuďoch prebudiť pocit, že niečo predsa len robia dobre, že ich práca a ich aktivity, akokoľvek obyčajné a malé sa na prvý pohľad zdajú byť, predsa len majú svoj zmysel. Každé malé „ďakujem“ je veľká vec...♥

Ďalšia lekcia...možno by sa dalo pokračovať aj ďalej, ale radšej to už pomaly zakončím. Ten vírus ku nám prišiel, aby sme si konečne uvedomili, že sú tu veci, ktoré nás presahujú. Že na všetko nemáme odpoveď. Že možnosť primknúť sa v takej situácii bližšie k Bohu predsa len nemusí byť vnímaná ako otravná, smiešna a zbytočná. Že „byť“ je naozaj oveľa viac ako „mať“.

Pekne to v týchto dňoch zhrnul aj taliansky básnik Andrea Melis Parolaio:

*„Najviac kontaminovaný povrch bolo naše srdce.
Tento vírus je dar zeme.
Zastavil svet, prinútil nás pozrieť sa do seba a okolo seba.
Znížil na polovicu znečistenie vo veľkých krajinách.
Naučí nás mnoho. Uvidíte.
Niekedy prichádza Kristus, inokedy je to Boh rovnako neviditeľný
a mikroskopický, ktorý nám hovorí o novej potrebnej ľudskosti.
Ak počítame mŕtvych, je to nevyhnutná cena.
Naslepo sme nemohli ísť ďalej.
Toto je vírus pre meditáciu.
Budme vďační, že sa môžeme zastaviť, byť s našimi deťmi, myslieť
s láskou na starých, slabých, ohrozených.
Hodnotu vecí chápeme, keď nám chýbajú.
Vírus, ktorý nám berie možnosť objasniť druhého, prišiel, aby nás zachránil.
A neodíde, kým to nepochopíme.
Zostať doma a otvoriť si srdce – to spraví vírus užitočným.
A ešte viac ísť do lesa, kontemplovať more,
sadsnúť si a pozorovať rieku, aby sme si pripomenuli, že príroda je domov, dnes viac než inokedy.
Ak z takehoto úteku urobíme vakcínu proti strachu, posväťme tým
aj prácu a námahy lekárov, zdravotných sestier a toľkých ďalších.“*

Ten vírus nám prišiel ukázať veľa z toho, na čo sme už pred rokmi, v zhone po čo najlepšom výkone a najväčšom materiálnom blahu, mnohí zabudli. Nepoučiteľné ľudstvo prišiel poučiť „učiteľ vírus“. Nie je to veru úplne najhorší učiteľ. Je len na nás, čo si z jeho lekcí dokážeme natrvalo vziať do našich životov.

Monika Zágrivcová

Hron kedysi a dnes

– Vtáky na Hrone

Nevstúpiš dvakrát do tej istej rieky. Naozaj je to pravda, pretože rieka je vždy iná. Dokáže sa meniť z roka na rok i zo dňa na deň. Hron bol v čase mojej mladosti iný ako je dnes. Ak mám porovnať Hron vtedy a dnes, musím priznať, že dnes je Hron oveľa čistejší. A to má dopad aj na flóru a faunu v Hrone, na Hrone i na jeho brehoch. Dnes je chvalabohu život v Hrone a jeho okolí oveľa pestrejší aj čo sa týka vtáctva. Za mojich mladých čias na Hrone bolo možno vidieť len trasochvosty na brehoch a lastovičky či belorítky chytajúce hmyz tesne nad hladinou. Dnes tu okrem už spomínaných vtákov máme aj kačice, volavky, vodnáre, v zime aj kormorány, v tuhej zime niekedy aj labute.

Keď Petrochema Dubová prestala znečisťovať Hron, ako prvé sa na Hrone objavili kačice. Nevedel som si spomenúť, kedy to bolo, tak som nahliadol do obecnej kroniky, kde je v roku 1993 napísané: „V posledných piatich – šiestich rokoch nie je zvláštnosťou vidieť na Hrone divé kačice. Zvláštnosťou je skôr to, že tie kačice tu zostávajú v zime a neodlietajú na juh. Je to zrejme spôsobené aj tým, že Hron vplyvom zvýšenia teploty vody splaškovými vodami v zime nezamrzá tak, ako kedysi. Vplyv má na to určite aj zlepšenie kvality vody spôsobené ekologickými opatreniami v priemyselných podnikoch na Horehroní, najmä v Petrocheme Dubová.“

Kačica divá (*Anas platyrhynchos*)

Tieto vodné vtáky snáď netreba osobitne predstavovať, veď tie pozná hádam každý. U kačíc je zaujímavé, že majú počas roka dvojaké perie. Káčery sú od zimy do leta v svaďobnom perí. Majú nádherné kovovo-zelené sfarbenie hlavy s bielym lemom na krku. Zadný okraj krídla je taktiež kovovo-zelený s bielym lemovaním. Trup majú v odtieňoch sivej, hruď hnedú, konce chvosta sú kučeravé. Kačice bývajú nenápadné, škvrnito hnedé. Káčery sa im podobajú cez leto, keď sa líšia len žltším zobákom. Obaja majú na krídlach modré zrkadielko. Pri letnom prchnutí vymieňajú všetko perie, a preto nemôžu určitý čas lietať. Vtedy sa zdržiavajú väčšinou na vode, kde odpočívajú alebo sa ukrývajú v trstí. Sú výbornými letcami. Dokážu lietať rýchlosťou vyše 100 km/hod. Živia sa prevažne vodnými a pobrežnými rastlinami, korenkami, ale aj hmyzom, červami a mäkkýšmi. Pri hľadaní potravy sa čiastočne ponárajú, pričom im chvost vyčnieva z vody. V marci až júni prebieha obdobie hniezdzenia. Samica nakladie krátko po párení osem až dvanásť bielych vajíčok, z ktorých sa za 25 až 28 dní vyliahnu káčatká. Takmer hneď opúšťajú hniezdo a od začiatku vedľa plávajú. Kačice sú sťahovavé, resp. čiastočne sťahovavé. Naše odlietajú na juhozápad a k nám prídu iné zo severovýchodu. Niektoré zostávajú celoročne. Kačica divá je poľovný druh a v miestach, kde sa loví, sú kačice plaché. U nás si zvykli na ľudí a v zime sa rady nechajú prikrmovať. Na Slovensku je podľa odhadov asi 15 000 – 22 000 hniezdiacich párov, zimujúcich je asi trikrát viac.

Volavka popolavá (*Ardea cinerea*)

Nepamätám si, kedy som v Brusne videl prvú volavku. Zrejme sa tu objavili niekedy na prelome storočí. Vídať ich tu, ale či tu aj hniezdia, to je pre mňa záhada. Mal som podozrenie, že jeden pár zahniezdil na Dúbraviciach, no hniezdo som nikdy nevidel. Volavka dorastá až do výšky jedného metra, dosahuje hmotnosť 1,1 – 1,7 kg, rozpätie krídel môže mať aj 170 cm. Je jasno sivá, s predĺženým ozdobným perím na záhlaví a pod krkom. Krk má veľmi dlhý a tenký, pri lete esovite zahnutý. Má ostrý asi 10 až 12 cm dlhý zobák a dlhé nohy, ktoré jej umožňujú brodiť sa vo vode. Vo vode loví najmä ryby a obojživelníky. Pri striehnutí na korisť má krk stiahnutý, pri útoku krk rýchlo vystrie. Často ju vidno aj na lúkach, strniskách a poliach, kde hľadá hmyz, plazy, či drobné hlodavce. Hniezdi na stromoch. Samica znáša 4 – 5 vajíčok a sedia na nich striedavo obaja rodičia

25 – 28 dní. Mladé volavky sú tmavšie, majú čierny vrch hlavy, malý chochol a tmavú vrchnú čeľusť zobáka. Je sťahovavá, no stále viac kusov ostáva u nás aj v zime. Je zákonom chránená. Na Slovensku ich vraj hniezdi iba 300 až 700 kusov.

Kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*)

Kormorány sa prvýkrát objavili v Brusne koncom deväťdesiatych rokov 20. storočia. Letky v počte niekoľkých desiatok kormoránov bolo vidieť v zimných mesiacoch prelietavať ponad Hron uplynulých dvadsať rokov. V posledných rokoch je ich o poznanie menej. Kormorán má telo dlhé asi 70 – 90 cm, rozpätie krídel až do 150 cm. Je prevažne čierny s kovovým leskom, má biele líca a spodnú časť hlavy. Má pomerne malú hlavu s dlhším zobákom, ktorého horná čeľusť je hákovito zahnutá. Má silné nízke nohy a prsty spojené plavacou blanou. Je dobrý a vytrvalý letec a dobrý plavec. Tieto jeho vlastnosti, ostrý zobák, vynikajúci zrak nad vodou aj pod vodou a inteligencia, z neho robia jedného z najdokonalejších predátorov. Loví tak, že sa z výšky po hlave vrhá do vody za korisťou, pričom sa dokáže potápať až do hĺbky 30 metrov. Pri potápaní má krídla pritisnuté tesne k telu. Výkonného plavca z neho robia mocné nohy s veľkou plochou plavacích blán. Pri plávaní je jeho telo ponorené vo vode. Perie mu pritom celé premokne a musí si ho potom sušiť. Samica kladie 3 – 4 vajíčka, sedia na nich 23 – 24 dní striedavo obaja rodičia. Na Slovensku hniezdi len niekoľko stoviek kormoránov (odhad je 250 až 700), no v zimných mesiacoch ich prilieťa niekoľko tisíc. Pôvodne mal kormorán veľký areál rozšírenia, ale v 19. storočí ho prenasledovali predovšetkým rybári kvôli škodám, ktoré páchal na rybách, až sa muselo pristúpiť k jeho ochrane. Je zákonom chránený, ale medzičasom sa mu podarilo natoľko rozmnožiť, že jeho populácia je opäť postrachom rybárov. Tak bol v posledných rokoch povolený odstrel týchto vtákov (napr. v r. 2017 bolo vraj na Slovensku zastrelených asi 1 300 kormoránov). Odvtedy ich vidno aj v Brusne pomenej. Túto zimu som ich u nás v krdľoch ani nevidel, len nejakých prelietajúcich samotárov.

Labuť hrbozobá (*Cygnus olor*)

Je najpôvabnejší vodný vták. Dorastá do 150 cm a rozpätie krídel môže mať aj vyše dvoch metrov. Najväčšie samce dosahujú hmotnosť až 20 kg. Od ostatných druhov labutí sa líši čiernym hrboľom, ktorý sa nachádza nad zobákom a ktorý je u samca výraznejší. Je čisto biela s dlhým esovitým krkom, ktorým dosiahne až 1 meter pod hladinu. Živí sa hlavne vodnými rastlinami a zeleňou z brehov, no nepohrdne ani malými rybkami, žabami, či hmyzom. Dospelá

labuť vraj spotrebuje denne až 4 kilogramy potravy. Labute vyhládávajú väčšie vodné plochy. Na vzlet potrebujú viac miesta. Pred vzlietnutím z vody mávajú krídlami a šliapu nohami po hladine, akoby po nej bežali, až potom sa ľahučko vznesú. Dokážu vzlietnuť do výšky 9 km a letieť rýchlosťou až 60 km/hod. Žijú v trvalých partnerských vzťahoch. V marci až júni samička znáša do hniezda na brehu 5 až 7 zelenkavo bielych vajíčok (každý druhý deň jedno), z ktorých sa po 36 dňoch vyliahnu mladé. V čase hniezdzenia samec bráni svoje teritórium. Útočí zobákom a najmä krídlami. Mláďatá majú

po vyliahnutí tmavosivé perie. Labute v lete pŕchnu. V tom čase nedokážu lietať. Aby mláďatá neostali bez ochrany, najprv pŕchne samica a neskôr samec. Na Slovensku hniezdi asi 400 – 600 párov a zimná populácia sa odhaduje na 2 200 – 4 200 jedincov podľa priebehu zimy v Európe. V Brusne trvalo nežijú. Môžu sa tu objaviť počas tuhej zimy, keď im zamrznú ich stojaté vodné plochy a hľadajú obživu v nezamrzajúcich riekach, tak ako v januári 2017, keď tu zimovali tri labute. Jedna stará s dvomi mladými, ktoré ešte nemali čisto biele perie.

Trasochvosty

Trasochvosty nie sú vodné vtáky, no často ich vidíme pri vode, zrejme kvôli výskytu hmyzu, ktorým sa živia. Sú to malé štíhle spevavce (vrabcotvaré) s tenkým zobákom. Pri Hrone v našej obci možno pozorovať dva druhy trasochvostov. **Trasochvost biely**

(*Motacilla alba*), ktorý je dosť rozšírený a zriedkavejší **trasochvost horský** (*Motacilla cinerea*).

Trasochvosta bieleho asi pozná každý. Bol rozšírený na brehoch Hrona aj kedysi. Má charakteristické čierno-bielo-šedé sfarbenie. Možno ho vídať ako cupitavo pobehuje po zemi a chytá hmyz. Ak stojí, zväčša kýva svojim dlhým chvostom. Jeho let je kolísavý. Často hniezdi práve pri vode. Hniezdi dva razy do roka. Začína v apríli a potom v júni. Samica znáša 5, niekedy 6 vajec so sivastými škvrnami. Je sťahovavý, odlieta koncom septembra a v októbri do oblasti Stredozemného mora a vracia sa koncom februára a v marci. Počet hniezdiacich párov na Slovensku sa odhaduje na 50 000 – 100 000. Trasochvost horský má podobnú stavbu tela, vrátane dlhého chvosta. Na rozdiel od trasochvosta bieleho má šedú hlávku a chýba mu čierny podbradník. Bruško má žltkavé, pri krku a chvoste výraznejšie. Zimuje v severnej Afrike. Trasochvost horských je asi päťkrát menej ako bielych, no ak budete mať šťastie, môžete nejakého na jar alebo v lete pri Hrone vidieť. Častejšie ho však stretnete pri horských potokoch.

Vodnár potočný (*Cinclus cinclus*)

Prvýkrát som ho v Brusne videl asi pred pätnástimi rokmi. Pozoroval som ho z mosta pri ľavom brehu Hrona. Sedel na skale a ponáral sa za potravou v plytkej vode. Keď sa ponoril, vyzeral z mosta ako strieborná guľa chodiaca po dne. Po pár sekundách vyletel z vody a sadol si späť na kameň. Chvíľu sa kolísal na tenkých nôžkach

a zrazu sa po hlave opäť ponoril za potravou a takto to šlo dokola. Potom ho niečo vyrušilo a nízúčko nad vodou preletel proti toku Hrona na iné stanovisko. Odvtedy som ho vídaval ponárať sa zo skál či konárov trčiacich z vody od Oremlazu až po lávku pre peších. U jedného páru som tušil kde má hniezdo, no neodvážil som sa ich vyrušiť. Vodnár je veľmi zaujímavý vtáčik. Patrí medzi spevavce. Tvarom vyzerá ako drozd so skráteným chvostom. Je hnedočierny s veľkým žiarivo bielym podbradníkom, podľa ktorého ho bezpečne rozoznáte. Živí sa larvami vodného hmyzu, červami, ulitníkmi, kôrovkami (v našich podmienkach sú to hlavne kriváky obyčajné a kriváky potočné), výnimočne uloví aj malé rybky. Hoci nemá na nohách plávacie blany, vynikajúco pláva pod vodou, poháňa sa pritom krídlami ako veslami. Pod hladinu vpláva, a potom chodí po dne. Mláďatá sa vedľa skôr potápať ako dokážu lietať. Na Slovensku hniezdi asi 2 000 – 3 000 párov. Je zákonom chránený a je indikátorom čistoty vody, pretože

v znečistených vodách nenájde dostatok potravy. Aj preto som sa tak tešil, keď som ho prvýkrát videl na Hrone.

Na Hrone možno vidieť aj iné vtáky, ktoré ale u nás nehniesdia. Asi dvakrát som videl rybárika riečného (*Alcedo atthis*). Je to nádherný malý modro-oranžový vtáčik s dlhým zobákom. U nás nemá kde hniezdiť, vyhrabáva si totiž hniezda v kolmých hlinítych stenách, obvykle

blízko vody. Raz, asi pred dvoma rokmi, som mal dokonca šťastie na potápača veľkého (*Mergus merganser*). Párik potápačov zosadol na Hron na začiatku dediny od Nemeckej a pobudli tam asi len jedno neskoré populudnie. Sú to vodné vtáky severnej Európy, pričom niektoré z nich zimujú u nás (od 100 do 500 jedincov). V poslednom čase sa tento druh rozširuje viac na juh. V roku 2007 bolo zaznamenané prvé hniezdenie na Slovensku (na Hrone v Jalnej) a odvtedy bolo potvrdených viac ako desať hniezdení na Hrone, Dunaji, Váhu, Kysuci, Ondave a Toryse. U nás asi nezahniesdia. Nemali by pokoj od vodákov.

Zdroje:

Ottov sprievodca prírodou – Vtáky

Wikipédia

<http://snaturou2000.sk/zivocichy/volavka-popolava>

<https://www.slovenskyrybar.sk/magazin/3-2017/najdokonalejsi-predator-sveta-kormoran-velky>

<https://www.lovec.info/2016/09/kacica-diva-anas-platyrhynchos/>

<https://polovnictvo-rybarstvo.pluska.sk/polovnictvo/kacica-diva-marcovka-ako-dobre-ju-poznate>

http://www.enviromagazin.sk/enviro2012/enviro1/20_najporozuhodnejši.pdf

<https://zaujímavosti.net/kultura/kysuci-sa-usadilo-6-000-eur/>

Ján Vaník

Po cestách i necestách

V čase pandémie koronavírusu sa zatvorili hranice. Možno sme si to nevedeli ani predstaviť, že by sa také niečo mohlo ešte niekedy stať. Zrazu si akosi viac vážime svoj domov, ľudí, ktorí sú okolo nás.

Aj ja verím, že stihnem vo svojom živote ešte prejsť kus sveta, ale uvedomujem si, že nepoznám ani naše krásne Slovensko. Možno práve teraz je ten správny čas objavovať bližšie kraje. Chcem aj vás, milí Brusňania, keď skončí koronavírus, vyzvať urobiť dobrý skutok v roku 2020. Ako? Urobme si dovolenku na Slovensku. Jedzme v reštaurácii na Slovensku. Ubytujme sa v hoteli, v apartmáne, v chatke na Slovensku. Kupujme si slovenské jedlo. Kupujme si slovenský tovar. Podporme naše podniky, našich podnikateľov, ktorí majú ťažké obdobie. Tak, do Slovensko-cestovania, priatelia!

Lenka Longauerová

Drevený betlehem

Rozhovor s Branislavom Hudákom, autorom brusnianskeho dreveného betlehema

Určite ste si všimli, že sme mali vo vianočnom čase pred obecným úradom postavený betlehem. Drevené vyrezávané postavičky, zvieratká a v jasličkách malý Ježiško. Všetko v rovnakom štýle, už na prvý pohľad rukopis jedného autora. Boli Vianoce a betlehem k Vianociam patrí. Chodili sme okolo, pristavovali sme sa, deti hladkali ovečky i anjelov... Skrátka, brusniansky betlehem skvele dopĺňal vianočnú atmosféru. Hoci rezbárov máme v obci relatívne dosť, nik z nich sa zatiaľ k takémuto dielu neodhodlal. Až teraz. A tak som sa rozhodol, že vám predstavím jeho tvorca. Zohnal som si naňho telefónne číslo a zavola som

popíjali kávu a zohrievaní príjemným, skoro už jarným slniečkom, rozprávali sme sa o vyrezávaní aj o všeličom možnom. Najzaujímavejšiu časť nášho rozhovoru vám teraz prinášam.

Priznám sa ti, Braňo, vôbec som nevedel, že vyrezávaš. Ako si sa k tomu dostal?

Ja som hubár. Rád chodím na huby a tak som si, už ani neviem kedy, vyrezal zopár veľkých hřibov, len tak, do záhrady pre potešenie. Keď to niekto u mňa videl a chcel, tak som mu vyrezal. Potom mi sused Dano povedal: „Ved' vyrež dačo aj s tvárou“, a tak som tým hřibom začal robiť také smiešne tváre a neskôr som začal robiť aj iné veci. Aj tamto mám také autíčka (ukazuje na reliéfy kolorovaných hasičských áut na stene).

K betlehemu si sa ako dostal?

Jednoducho. Vlastne, také jednoduché to zase nebolo a môže za to tiež sused Dano. Vravrel mi: „Vyrezávam dvadsať rokov, hádam aj dáky betlehem by sme mohli...“ Ja som bol potom v Hiadli za kamarátom, tam mali betlehem, ale taký malý, drevený, pod sklom. Povedal som si, že keď v Hiadli majú taký, my musíme mať väčší. A tak som začal vyrezávať. V lete som zavolať starostu, aby prišiel pozrieť, či z toho dačo bude. Starostovi sa tá myšlienka páčila, preto som si ešte vypýtal lipu od urbáru, aby som ho dokončil.

mu. Keď som mu vysvetlil, že by som rád o ňom napísal niečo do Zvestí, zostal trochu v rozpakoch, no napokon súhlasil. Tak som sa v jedno snečné sobotné popoludnie vybral za Braňom Hudákom do jeho domčeka za potokom. Privítali ma tri malé psíky, ktorým som sa zo začiatku veľmi nepozdával, no keď sme si na podstienke sadli ku káve, boli sme už skoro kamaráti. Medzitým som si stihol popozerať jeho tvorbu od malých drevených dubáčikov cez väčšie, rôzne hřiby s tvármi, rozprávkové postavičky až po drevené reliéfy hasičských áut a erby. Stihol som nakuknúť aj do jeho dielne s rozpracovanými vecami, o ktorých zatiaľ nebudem nič prezrádzať. A tak sme s Braňom

Kde je teraz ten betlehem?

Starosta ho odložil niekde do sucha. Drevo musíš držať v suchu, ak sa má zachovať.

Akou technikou si robil oči? Všimol som si, že postavičky v tom betleheme majú tmavšie oči. Použil si nejaké moridlo?

Nie, oči som opaloval. Dá sa to robiť aj moridlom, ale tieto som opaloval a zbrúsil dookola. A celé som to potom aj prelakoval. Drevo sa dá aj maľovať. Niekomu sa to páči, ale ja mám radšej, keď má drevo svoju prirodzenú farbu.

Ako dlho vyrezávaš?

Asi osem až desať rokov. Betlehem som začal vyrezávať vlani... Aha, veď tamto je ten betár, čo ma nahovoril na vyrezávanie (*ukazuje na suseda Daniela Pachera, ktorého zbadal pracovať na dome*). Daniel jeho posledné slová počul a oponoval mu: „Neverte mu, to on sám sa do toho pustil.“ „Hej, ale teba som videl vyrezávať, tak som sa pustil do toho aj ja“ (*doberajú sa*).

Vravím mu, (ukazujem Danielovi na Braňa) že na Čipkárskó musí dať niečo na výstavu, keď vyrezáva. (V čase rozhovoru Čipkárskó ešte nebolo zrušené)

Hej, veď má rozrobených (*Daniel povedal, čo má Braňa rozrobené v dielni, čo mám kvôli prekvapeniu pre ľudí zakázané prezradiť*), tých nech tam donesie. „Ja viem, videl som ich v dielni, ale to nemôžem do Zvestí prezradiť, lebo nebude na výstave prekvapenie“, odpovedám Danielovi (*ešte raz si zakývame a necháme ho pracovať na dome, má tam ešte veľa roboty*). Pokračujeme v rozhovore s Braňom.

Všetko robíš ručne, nejaký sústruh nemáš, že by si vedel vytočiť aj nejakú misku? V dielni som nič také nevidel.

Nie, sústruh nemám, mám len pílký, brúsky, dlátka... Ja radšej robím väčšie veci. Keď to niekde postavím, nech to aj vidno. S malými vecami je babračka a aj oči musíš mať dobré. Potreboval by som na to asi už aj okuliare. Robil som aj misky, ale dlátom. Na ovocie, na cukríky, na kadečo, aj na halušky. Natrel som ich ľanovým olejom. Aj jest' sa z nich dá. Niektoré som porozdával, niektoré používame.

Aké drevo používaš na vyrezávanie?

Aké mám, z takého robím. Najviac robím z lipy. Ale minule som čistil záhradu, vypíli som slivku, sused zase orech vypíli. Mal som dokonca veľkú hrušku, bola však už deravá, tak som z nej urobil tamten deravý hrib. Zo všetkého sa dá niečo vyrezať.

Nie je slivka príliš tvrdá na vyrezávanie?

Kým je vlhká, dá sa z nej robiť a keď uschne, tak sa lepšie hladí šmirglom. Aspoň mne, neviem ako to robia iní. Kým je drevo vlhké, urobím hrubú robotu, keď obschne, dorobím dlátkom, došúcham, dokončím.

Robíš podľa nejakej predlohy, nakreslíš si vzor alebo robíš len tak „z hlavy“?

Dačo prečítam, popozieram v knižkách, pozriem na internete nejaké obrázky, potom si nakreslím... Spravím si nahrubo tvar, hlavu, pomalšie tvár. Vieš, ešte nie som taký frajer, že by som robil busty. Tváre robím pomaly, aby som niekde nezobral veľa, alebo aby sa mi viac neodlúpilo, lebo potom musím špekulovať, ako to dorobiť, aby to sedelo. A keď je hlava, pokračujem telom, a tak. Občas naďabím na hrču a už to ináč ukáže, ako som chcel. Stáva sa aj to, že drevo nakoniec praskne, dá sa to opraviť, zamaskovať, veď dnes sú lepidlá.

V betleheme je dosť postáv i zvierat ... svätá rodina, králi, anjeli ...

Hej, tých postáv je v betleheme dosť, veď som to robil vyše roka. Všetci vedia, aké postavičky musí mať klasický betlehem. Niečo tam

asi ešte dorobím, napríklad ovečky. Ľudia vravia, že tam chýba aj hviezda. Možno aj ťavu alebo slona by som mohol... Len je problém také drevo zohnať. Škoda, že som si nepýtal lipu, keď ich v kúpeľoch vyvážalo. Tam boli poriadne lipy. Niečím ten betlehem určite ešte doplním. Možno aj také postavičky by sa tam hodili ako čipkár, baník alebo hasič v starej uniforme, niečo také naše. A keď Palo (Chromek) urobí o rok krajšiu maštal'ku, bude betlehem zase trochu iný. Tento rok sme to skladali tak narýchlo. Len to musím ísť v lete pozrieť – lebo tá lipa nebola dobre dosušená – či postavy nepraskajú, či ich nebude treba ešte nejako ošetriť, dolakovať. O drevo sa musíš starať...

Hej, to je nevýhoda dreva, že ak ho vonku vystavuješ, musíš sa oň starať.

Drevo je drevo, nemá rado ani slnko ani dážď. Nad takéto sochy robia aj striešky, no ono sa to aj pod strieškou orosí. Treba to ošetrovať. Vidiš, aj tie sochy pred obecným úradom, čo umelci pred pár rokmi vyrezávali na Čipkárskom, v akom sú už stave.

Nejaké úžitkové veci, okná alebo niečo podobné nerobíš?

Nie, na to potrebuješ mať presné stroje a v dnešnej dobe sa to už všetko robí z lepených materiálov. Ja potrebujem klát aby som sa vyšantil, zbúchať z neho čo sa dá, kým z toho dačo bude (*smeje sa*). Len treba mať čas. Najlepšie sa robí teraz v zime. Teraz je na takúto robotu dobrá zima, zakúrim si v dielni. Horšie je, keď je mínus dvadsať. To už dielňu nevykúrim. Dá sa robiť aj dnu, tie hasičské autička som tak robil a žena musela riadne povysávať ... (*smiech*). Ale ak je takáto zima ako táto, tak mi je v dielni dobre.

Dal som mu za pravdu. Bola totiž sobota pred Hromnicami, keď by malo byť podľa pranostík najchladnejšie, a my si sedíme u Hudákov na podstienke, pri teplote asi +13°C, popijame kávičku a a nechávame sa zahrievať slnkom, ktoré len tak trochu nakúka spoza kopca za domom. Ešte chvíľu sme sa nezáväzne rozprávali o veciach nesúvisiacich s rezbárstvom. Nakoniec som mu poprial veľa zdravia, dobrého dreva a tvorivých nápadov.

Ján Vaník

Čas vianočný, čas radostný

V nedeľu 29. 12. 2019 o 16:00 hod. sme sa stretli v Kostole svätého Ondreja na koncertnom vystúpení Maroša Banga.

Marián Bango je charizmatický nevidiaci spevák a hudobník s veľkým talentom. Ovláda hru na viacerých hudobných nástrojoch, podieľa sa na vlastnej tvorbe piesní a hudby a jeho hlas má krásne a široké zafarbenie. Dokáže veľmi precítene vyjadriť svoj vzťah k hudbe a umeniu a jeho vystúpenia sú veľkým umeleckým zážitkom. Mala som česť privítať nielen samotného umelca, ale aj jeho manželku. Keď som opatrne vošla do sakristie kostola, naši hostia tam už boli. Napriek chladu priestorov sršalo z nich teplo, radosť a šťastie, ktoré rozdávali počas celého koncertu. Krásne piesne pána Banga pretvárala hovoreným slovom jeho Saška. Nevidiaca manželka Alexandra je pre speváka veľkou oporou. Svižná žena oslepla po autonehode, keď mala 17 rokov. Otvorene hovorili o svojom živote, o svojej dcérke, ktorú stratili vo veku 17 rokov, o našej dobe plnej konzumu, reklamy, o hodnote rodiny, viery, nádeje a lásky. Maroš a Alexandra Bangovci organizujú koncerty po Slovensku a výťažok z nich venujú na charitu. Títo nevidiaci manželia pripravili pre nás prekrásny komorný večer plný piesní a sprievodného slova. Ave Maria, Adeste fideles, Tichá noc, ale aj Idem ďalej, či Žiť za to stálo, to sú len niektoré z titulov piesní, ktoré na koncerte odzneli. So zatajeným dychom sme sa dívali do usmiatej tváre nevidiaceho muža. Šťastie, že nevidel naše slzy, ktoré boli často dôkazom dojatia a hlbokého účtu. Na záver sa pán Bango ospravedlnil za výpadok textu piesne a ja som si v tej chvíli predstavila stojany s notami a textami

u vidiacich spevákov a ich výpadky. Saška to však vtipne komentovala: „Maroško! Zase si sa zapozeral na nejakú krásnu dámu!“ Dovolila som si osloviť ich Maroš a Saška, lebo som mala pocit akoby sme boli rodina. Ich vystúpenie sme odmenili búrlivým potleskom a po jeho utíchnutí sme sa mohli s manželmi Bangovcami odfoťiť a kúpiť si CD-čka s piesňami. Ďakujeme Obecnému úradu v Brusne, pánovi starostovi i pánovi farárovi za tento krásny kultúrny zážitok. A hlavne ĎAKUJEME Vám, pán Maroš Bango, a želáme Vám veľa zdravia, šťastia, lásky a tvorivých úspechov.

Anna Vaníková

Kultúra

Hrúza, čo sa robí

Vo fašiangový čas, v nedeľu 9. februára, sme mnohí prijali pozvanie do divadla. V miestnom kultúrnom stredisku sme privítali Medzibrodské kočovné divadlo s veselohrou poľského dramatika a spisovateľa Alexandra Fredra s názvom „Hrúza, čo sa robí“. Už pri príchode som bola príjemne prekvapená, aká hrúza sa to robí, pretože doslova zo všetkých svetových strán sa schádzali diváci, ktorí určite neľutovali návštevu predstavenia. Osvedčený tím tvorcov inscenácií z Medzibrodu v zložení režisér Jozef Zázrivec, pesničkár Tomáš Pohorelec, kostymérka Katarína Mažáryová, technik Maťo Kazsa a šepkárka Zuzana Zázrivcová nás spolu s hercami utvrdili v Sofoklovskom: „ak presiahne sa miera, neobídu pohromy nikoho, aj keď im čeliť bude zdarne“ a ešte aj v tom, že ľudstvo je nepoučiteľné.

Predstavenie začína spoločnou piesňou, v ktorej to hercom krásne ladí a divák ešte netuší, aká hrúza sa na neho chystá. Muzikanti (Tomáš Pohorelec, Eva Luluhoová a Stanislava Meľová) nás uvedú do Zdychavy, kde nastali najblaznenejšie časy, lebo už 4 týždne v nej vládnu ženy (Kristína Haviarová, Marta Haviarová, Nora Dřímalková)... v oblekoch, klobúkoch a rozkazujú... Tí poslušní a domáce práce robiaci sú muži v ženských šatách (Jozef Zázrivec, Michal Sokol, Andrej Kabáč)... štrikujú, pradu, varia, varujú deti a ako Gašpar (Andrej Kabáč) povie: „Už len čakám, kedy budem kojiteľ!“ Všetko sa obrátilo preto, lebo muži boli k ženám zlí, despotickí.

Anička (Julka Urbanová), ktorú vychováva jej strýko – mešťanosta Tobiaš a jeho žena Magdalénka, sa chce vydávať za vojaka a zemana, svojho milého Dolinského (Róbert Zázrivec), ktorý zisťuje, do akej hrúzy sa to vrátil. Lenže na Aničku si robí záľusk aj klebetník Filip Šrebetka (Juraj Haviar). Cez rôzne humorné situácie sa dostávame

k prísľubu mešťanostu, že ak Dolinský zbaví Zdychavu nadvlády žien, dá mu Aničku za ženu. Ten to má aj so Sokolom (Vladimír Haviar) vymyslené tak, že ženám nasľubuje lásku a tým ich odstaví z nadvlády nad Zdychavou. Zmoce ich teda riadne, ešte sa aj hádajú, u ktorej zostane do ďalšieho dňa, kedy bude ženský súd s mužom. V tom čase nepriateľ napadne mesto. Ženy chcú, aby ich muži bránili, no tým to veru v sukniach nie je po vôli. Situácia vyvrcholí tým, že muži zoberú obranu mesta predsa len do svojich rúk a ženy sa ocitajú znova vo svojich šatách a muži v klobúkoch. Všetko je tak, ako má byť.

Vo veľmi zodpovednej úlohe strážnikov sa predstavili detskí herci Aurel Pohorelec a Oliver Kazsa. Keďže chlapcov učím a poznám od malička, položila som im po predstavení pár otázok.

Oliver, prečo hráš divadlo?

Mňa zavolali a páči sa mi to, je to srandovné.

Ty, Aurel, si chcel hrať v tomto predstavení?

Áno, ja som chcel hrať od začiatku, aj keď mám trému pred každým predstavením.

Odkiaľ máte meče?

Oliver: Vyrobil nám ich Jardo, Norikin muž... a dal nám tam aj A a O, aby sme si poznali, ktorý je koho.

Ako viete, kedy máte ísť na javisko a čo robíte v zákulisí?

Aurel: Posiela nás Kika. Keď nehráme, v zákulisí debatujeme a počúvame hudbu z mobilu.

Ktorý herec sa vám najviac páči?

Aurel: Ďuro... keď na konci zdvihne sukňu a trčia mu slipy:)

Oliver: Mne sa páči Ďuro a aj Andrej:)

A chceli by ste, aby ženy vládli svetu, ako sa pokúšali počas predstavenia?

Oliver: Nikdy by som nechcel, aby ženy vládli svetu.

Aurel: Ani ja by som to nechcel.

Chcete hrať aj v ďalšej inscenácii?

Oliver: Ja hrám aj v Medzibrodway v RUR.

Aurel: Áno, chcem hrať divadlo aj nabudúce.

Ďakujeme Kultúrno – športovej komisii pri OÚ v Brusne, že pozvala divadelníkov z Medzibrodu. Im za to, že pozvanie do Brusna opäť prijali a verím, že s radosťou prijmú aj nabudúce. Lebo akákoľvek inscenácia v ich podaní je naozaj kvalitným ochotníckym klenotom.

Lenka Longauerová

Spoločenská rubrika

Stálou súčasťou našich Čipkárskych zvestí je aj spoločenská rubrika, ktorá sa teší veľkej obľube. Pretože je v platnosti nová legislatíva o ochrane osobných údajov, v uverejňovaní „**Narodili sa**“ a „**Opusťte nás**“ by sme mohli pokračovať len s písomným súhlasom každej

dotknutej osoby. Musíme rešpektovať, že nie všetci sú stotožnení so zverejňovaním svojich jubileí a rodinných udalostí. Môže sa teda stať, že rubrika bude nekompletná. My to však predsa len chceme skúsiť a chceme vás preto poprosiť, aby ste nám tento váš písomný súhlas udelili. Písomný súhlas bude k dispozícii na obecnom úrade u pani Dagmar Srniakovej a môžete ho podpísať pri vybavovaní dokladov pri narodení a úmrtí občana. V prípade vášho kladného prístupu k tejto našej požiadavke plánujeme tieto rubriky zaradiť do júnového (za prvý polrok) a decembrového (za druhý polrok) čísla Čipkárskych zvestí.

Ďakujeme za pochopenie a spoliehame sa na vašu spoluprácu, aby sme sa mohli navzájom kompletne a objektívne informovať.

Lenka Longauerová

Dobrovoľný hasičský zbor

Činnosť našej organizácie začala **1. januára 2020** novoročným stretnutím na námestíčku pred obecným úradom, kde sme k dobrej nálade prispeli tým, že sme zhromaždeným ponúkali varené víno a čaj s rumom pri uvítaní Nového roka.

Dňa 11. januára sa v MKS konala výročná členská schôdza za účasti starostu obce Ing. Jozefa Šimečka a delegátky Územnej organizácie DPO SR Banská Bystrica pani Anny Matalovej. Správu o činnosti predniesol predseda organizácie Miroslav Hraško, kde zhodnotil

prácu dobrovoľného zboru za rok 2019. Okrem iného spomenul 12 zásahov DHZO pri požiaroch obytných domov v Medzibrode, Ľubietovej, Slovenskej Ľupči, chaty v Tajove, krčmy v Medzibrode a lesných požiarov v Banskobystrickom a Breznianskom okrese. Správu

o hospodárení predniesla predsedníčka revíznej komisie Dagmar Srniaková. V správe poukázala na naše príjmy a výdaje v uplynulom období. Plán hlavných úloh na rok 2020 predniesol tajomník DHZ Andrej Zeman. Diskusia bola zameraná na preventívno-výchovnú, zásahovú, kultúrnu a športovú činnosť, prácu s mladou generáciou a pod. Na schôdzi boli viacerí hasiči ocenení medailami Za vernosť, Za príkladnú prácu a Za zásluhy.

Dňa 17. januára 2020 sme sa zúčastnili v Hliníku nad Hronom podujatia s názvom „Hasiči hasičom 2019“ pod záštitou Krajského riaditeľstva HaZZ BB a Krajskej organizácie DPO SR, kde nám bolo udelené ocenenie v kategórii „zásahová činnosť – hasičský čin kolektívu“ za aktívny prístup a pomoc počas likvidácie požiaru kalamitného územia v lokalite Veľký Gápel katastrálneho územia obce Bystrá v júli 2019. Ocenenie prevzal z rúk ministerky vnútra Denisy Sakovej veliteľ DHZ Pavol Sáliš. Pri tomto požiari sme zasahovali v počte 17 členov DHZO až 4 dni. Za posledných päť rokov sme boli trikrát ocenení v rámci Banskobystrického kraja, čo svedčí o dobrej pripravenosti nášho zboru.

Fašiangy sa tohto roku konali 22. februára už tradične v réžii hasičov. Fašiangový sprievod od deviatej hodiny pozýval našich občanov na tradičnú fašiangovú zábavu do MKS. Vo Sv. Ondreji bola hudobná produkcia vykonávaná z hasičského auta Iveco a prvýkrát v Brusne bola podobne zabezpečená produkcia tiež našimi členmi. Večer sa

konala zábava v priestoroch miestneho kultúrneho strediska. Do polnočnej tomboly prispelo 18 sponzorov: OÚ Brusno, ZŠ s MŠ Brusno, Kúpele Brusno a. s., Oľga Ledayová – Tlačiareň DALI BB, Firma – Hyriak BB, Marianna Meškanová – kvetinárstvo Brusno, Štefánia Pančušková – kvetinárstvo Brusno, Viliam Hláčik – HAVE Brezno, Ľudmila Slabeciusová – Pedikúra Brusno, Peter Jonák – Kaviareň u Regrútov, Andrea Vieriková

– kaderníctvo AMBRA, Radoslav Riečan – reštaurácia Grajciar Lučatín, Firma Galvex BB, Ľuboš Krajčír – firma Lukras, Pivovar Urpiner BB, rodina Hrašková, Kováliková, Latináková. Celkom bolo losovaných 33 veľmi pekných a hodnotných cien. Ďakujeme aj touto cestou všetkým občanom za finančné dary a sponzorom za vecné dary do tomboly. Získané finančné prostriedky budú slúžiť na zakúpenie hasičskej techniky a zlepšenie akcieschopnosti hasičského zboru v našej obci.

ZÁSAHOVÁ ČINNOSŤ

V zásahovej činnosti je potešujúce, že náš DHZO nebol povolaný od začiatku roka ani k jednému požiaru, či technickému zásahu.

V hasičskej zbrojnici sme zrealizovali prívod teplej vody do kuchyne a odsávanie výfukových plynov z garáže, za čo by sme sa chceli poďakovať najmä nášmu členovi Karolovi Krajčírovi, ktorý sa vo veľkej miere zaslúžil aj o opravu osvetlenia kríža na Dubinke koncom roku 2019.

PRIPRAVUJEME

V mesiacoch apríl, máj sme pripravovali stráženie Božieho hrobu v našom farskom kostole, oslavy Sv. Floriána a ocenenie oslávencov DHZ na OÚ, sv. omšu pri kríži na Dubinke, účasť na akcii Čipkársko 2020, účasť mladých hasičov na hre Plameň, účasť dorastu, mužov a mužov nad 35 rokov na územnej súťaži. Kvôli aktuálnej situácii s pandemiou koronavírusu sa však väčšina týchto akcií neuskutočnila, príp. presunie na neskôr.

Andrej Zeman

Krajské riaditeľstvo HaZZ v Banskej Bystrici
Krajská organizácia Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR

udeľujú

OCENENIE

za aktívny prístup a pomoc počas likvidácie požiaru kalamitného územia
v lokalite „Veľký Gápel“ katastrálneho územia obce Bystrá

DHZO Brusno

v kategórii „Zásahová činnosť - hasičský čin kolektívu“

pik. Ing. Dušan Szuka
riaditeľ
KR HaZZ v Banskej Bystrici

Mgr. Ing. Ivan Chromek, PhD.
generálny inšpektor
predseda
KO DPO SR v Banskej Bystrici

**HASIČI
HASIČOM
2019**

Hliník nad Hronom
17. január 2020

Slávnostné ocenenie výnimočných činov na úseku ochrany pred požiarmi

Novoročný punč

V kolobehu pracovných povinností a času tráveného s najbližšou rodinou si možno mnohí z nás počas roka nenachádzajú veľa chvíľ na to, aby sa stretli so širším príbuzenstvom a s priateľmi z bližšieho, či vzdialenejšieho okolia, s ktorými si je na čo pospomínať, o čom sa porozprávať, na čom sa zasmiať. Vianočný čas s väčším počtom voľných dní nám však takýchto možností na stretnutie ponúka viac ako akékoľvek iné obdobie v roku. Práve jeden z týchto sviatočných dní sa rozhodol už po druhýkrát využiť aj náš obecný úrad pod vedením nášho pána starostu, ktorý pozval všetkých občanov na novoročný punč. Ten sa konal 1. januára 2020 o 16.00 hod. na námestí pred obecným úradom.

Pozvanie prijalo možno o niečo menej ľudí ako minulý rok, na nálade zhromaždených a na ich chuti porozprávať sa a povíňať si navzájom to však nijako neubrálo. Prišli nielen domáci, ale aj rodáci spolu s rodinami, aby sa pri tejto príležitosti stretli s tými, s ktorými sa už dlhšie nevideli.

Hoci k čaru novoročného večera tentokrát neprispeli snehové vločky ako minulý rok, pri dlhšom stáť bolo predsa len cítiť, že je tu najchladnejšie ročné obdobie. Aby zima nebola až taká citelná, všetci mali možnosť zahriať sa horúcim punčom od obecného úradu a od Kaviarne u Regrútov alebo vareným vínkom a čajom s rumom od našich dobrovoľných hasičov.

Príjemným obohatením programu bolo krátke pásmo vianočných kolied, ktoré pred príchodom starostu zaspieval zbor pôsobiaci pri Farskom kostole sv. Ondreja pod vedením Mgr. Lenky Longauerovej.

Druhý ročník novoročného punču dáva tušiť, že sa minulý rok v našej dedine začala udomácnovať jedna pekná sviatočná tradícia.

Monika Zázrivcová

Pútnické zájazdy

Fatimská sobota na Starých Horách

Staré Hory sú mariánskym pútnickým miestom s bohatou tradíciou. Viac ako päť storočí naplnených láskou a úctou k Božej matke. Z pôvodne malej baníckej osady je dnes medzinárodne uznávané mariánske pútnické miesto, ktoré každoročne privíta tisíce pútnikov nielen zo Slovenska. V roku 1990 pápež Ján Pavol II. prepožičal starohorskému kostolu Navštívenia Panny Márie titul Bazilika minor. Na tejto významnej udalosti spojennej s pontifikálnou sv. omšou, ktorú celebroval biskup Rudolf Baláž spolu s emeritným biskupom Jozefom Ferancom a asi 40 kňazmi, sa zúčastnilo asi 12 000 pútnikov. Studnička je neodmysliteľnou súčasťou tohto pútnického miesta. Podľa ústneho podania obyvateľov sa vznik prameňa, podľa ktorého je miesto nazvané, odvodzuje z čias občianskych nepokojov v 17. storočí, keď okolie Starých Hôr bolo v rukách protestantského vojska. Ľudia sa obávali, že nepriatelia by mohli znesvätiť sochu Panny Márie, preto ju zložili z oltára, zabalili a ukryli na mieste terajšej Studničky. V roku 1711 ju vykopali a v slávnostnom sprievode preniesli na oltár. Na pamiatku vyvesili obraz Panny Márie, pod ktorým vyvieral svieži prameň. Ten bol dlhé roky zanedbávaný, čo sa však zmenilo v roku 1886, keď sa vďaka vode z tohto prameňa uzdravil z ťažkej choroby starohorský farár Matej Hrivňák. Po prechladnutí mal veľké bolesti hlavy, uši a ďasien. Pre zapálené ďasná nemohol ani jesť. Keď zlyhali lieky a bolesti sa zväčšovali, obrátil sa s dôverou o pomoc k Panne Márii. Dal si priniesť vodu z mariánskej Studničky a vraj, len čo vypil prvý pohár vody, bolesti ihneď prestali. Z vďačnosti za svoje zázračné uzdravenie dal postaviť dôstojný stánok. Starohorský kostol s milostivou sochou Panny Márie a neďaleká Studnička prinášajú duchovné povzbudenie a očistenie od hriechov veriacim, ale aj neveriacim.

(www.farnoststarehory.sk, www.dromedar.sk)

Púť k Starohorskej Panne Márii býva v našej diecéze vždy v prvú sobotu v mesiaci, ktorá sa nazýva aj „fatimskou sobotou“. Počas zimných mesiacov v Bazilike, v lete na Studničke. Začína rannou svätou omšou, pokračuje slávnostnou akadémiou a modlitbou posvätného ruženca. Zavŕšená je slávnostnou svätou omšou, ktorú striedavo celebujú dvaja biskupskí vikári Banskobystrickej diecézy mons. Branislav Koppal a mons. Marián Bublinec, s výnimkou mesiaca február, kedy zvykne byť na Starých Horách prítomný banskobystrický biskup mons. Marián Chovanec, aby sa tam stretol so všetkými prítomnými zasvätenými osobami v rámci Svetového dňa zasväteného života. Sprievodný program vždy zabezpečuje niektorý dekanát (resp. farnosť z dekanátu alebo spojenie farníkov z viacerých farností) v pôsobnosti Banskobystrickej diecézy. V prvú marcovú sobotu 2020 mal na Starých Horách službu náš dekanát Slovenská Ľupča a členovia nášho farského zboru sa po prvýkrát zapojili do slávania fatimskej soboty. Pripravili sme slávnostnú akadémiu a spevom sme sprevádzali sv. omšu, ktorú celebroval mons. Marián Bublinec, nedávno pôsobiaci aj v našej farnosti. Príprava zboru na tento deň začala už v januári, pretože bolo potrebné nacvičiť veľa piesní, ktoré sú vhodné aj do prebiehajúceho obdobia pôstu.

V homílii zaznela myšlienka vytvárania vhodnej atmosféry medzi nami, aby akékoľvek zlé vírusy nemali šancu sa medzi nami uchytiť a rásť. Odznalo povzbudenie k tomu, aby sme sa nebáli, ale aby sme rozmýšľali, ako viac milovať jeden druhého láskou, ktorou nás miluje náš nebeský Otec. Láskou, ktorá prijíma, miluje a premieňa. Práve takou akou nás miluje Boh, ktorý vidí naše chyby a previnenia,

ale keď ich oľutujeme, nenechá nás s nimi samých. Pomáha nám ich pretrpieť, napraviť, neopúšťa nás. Len vo vzájomnom prijatí sa veľa vecí v našich životoch vyrieši.

Bazilika Navštívenia Panny Márie

Studnička, socha Panny Márie

V závere sv. omše mons. Marián Bublinec poďakoval aj našej farnosti Brusno za pripravenú akadémiu, za sprevádzanie počas slávania liturgie a tiež za vyvolanie veľmi pekných spomienok. My sme tiež pociťovali vďačnosť, že sme mohli našim spevom prispieť k dôstojnému priebehu fatimskej soboty.

Studnička

Po návrate nás čakal spoločný obed na fare, netušiac, že to bude na dlhšie obdobie naše posledné stretnutie. Pandémia koronavírusu spôsobila aj zastavenie našich zborových nácvikov zameraných na prípravu veľkonočných piesní a spevov.

Tento rok budeme sláviť Veľkú noc v tichu a bez piesní, najdôležitejšie však je, aby sme boli zjednotení v duchu navzájom i s naším nebeským Otcom a prosili ho o ochranu, pokoj, silu a požehnanie do ďalších nepredvídateľných dní, ktoré nás možno ešte čakajú.

Lenka Longauerová

Obecná zabíjačka

Počas fašiangového času (od Troch kráľov do Popolcovej stredy) sa zvykli v dedinách oddávna konať zakáľáčky, svadby, zábavy, či sprievody maškár. Bolo to najveselšie obdobie roka, počas ktorého sa ľudia pri spoločných stretnutiach chceli hlavne dobre najesť, napiť a pozabávať predtým, ako týmto (skôr telesným) radovánkam odzvoní 40-dňový pôst, počas ktorého zas bude dominovať striednosť a duchovná príprava na Veľkú noc.

V našej obci sme si chceli tohto roku pripomenúť fašiangové obdobie aj nejakou inou akciou okrem každoročného pravidelného maškarného sprievodu a tanečnej zábavy konanej pod záštitou miestnych dobrovoľných hasičov. Touto akciou sa v sobotu, 18. 1. 2020, na podnet obecného úradu, stala obecná zabíjačka.

Cieľom zabíjačky bolo nielen ochutnať z mäsa prasiatka, ktoré bolo na tento účel vybrané, ale aj naučiť sa bravčové mäso správne naporciovať a ďalej spracovať.

Všetky dôležité etapy obecnej zabíjačky ako aj spracovanie bravčového mäsa nám od rána od 10.00 hod. prišli vysvetliť a názorne ukázať amatérski majstri mäsiari z Podkoníc (nikto však nevidel žiaden rozdiel oproti majstrom – profesionálom ;-)). Hoci bola zima, majstri mäsiari vydržali oblečení v ľudových odevoch až do neskorého popoludnia a stále v dobrej nálade a s úsmevom na tvári trpezlivo odpovedali na všetky zvedavé otázky energetickej a veselej moderátorky Zuzky Kubusovej, ktorá sa svojej moderátorskej úlohy zhostila naozaj skvele.

Tradičnú zabíjačkovú atmosféru výborne doplnila nainštalovaná slovenská izba a po stoloch porozkladané drevené korýtka, misky, vahančky, lopatky, nože a mlynčeky. Majstri si priniesli aj trojnožku, na ktorej malo byť prasiatko pôvodne zavesené a kde sa malo s jeho porciovaním začať. Keďže však na obecný rínok prišlo nie v celosti, ale rozštvrtené, nakoniec sa na trojnožku mohli zavesiť a odvážiť sa na nej aspoň dobrovoľníci spomedzi zúčastnených divákov.

Kým dvaja majstri chystali zmes na výrobu klobás, jaterníc (huriek), tlačienky a mäsových guliek, ďalší dvaja servírovali ľuďom tzv. záhryz – z veľkej varnice takmer počas celého dňa vyberali a krájali podhrdlinu, pečienku a iné varené vnútornosti a ponúkali ich spolu s chlebom prizerajúcim sa návštevníkom, ktorí sa veru nenechali dvakrát núkať.

Mäsiarski majstri, ktorí spracovávali bravčové mäso na ďalšie výrobky, boli zhovorčiví a keď sa ich moderátorka pýtala na postup, radi prezradili svoje recepty. Do desiatich kíl pomletého bravčového mäsa na klobásy napr. poradili pridať: 15 – 18 dkg cesnaku, 20 dkg soli, 3 balíčky papriky (pomer sladkej a štiplavej si môže každý zvoliť sám), 2 balíčky rasce, 2 balíčky korenia.

Počas celého dňa prúdili na brusnianske námestíčko zvedaví návštevníci, ktorí mali okrem pozorovania mäsiarskeho umenia aj možnosť občerstviť sa grilovanými špecialitami, zabíjačkovou kapustnicou a držkovým gulášom. Okrem toho si mohli zakúpiť množstvo mäsových výrobkov (domáce klobásy, jaternice, slaninu, tlačienku, oškvarky, domácu masť) a aj kysnuté koláče. Niektorí z divákov sa nechali počuť, že by v ten zimný deň boli privítali na zahriatie aj niečo teplé, napr. čaj alebo punč, ale inak im k zabíjačkovej atmosfére nič nechýbalo.

Mnohým účastníkom bolo do spevu a popoludní si niektorí veru aj zatancovali. Žilky v telách všetkých zúčastnených rozíhrali okrem DJ J. Kajdu aj chlapi z medzibrodskéj mužskej speváckej skupiny Borovô, ktorí prišli zaspievať pár piesní na pozvanie ich brusnianskeho člena Silvestra „Sida“ Dutku, či šikovná muzika Pavla Majeríka z Priechoda.

Približne od poludnia sa začali predávať aj tombolové lístky, o ktoré bol veľký záujem. Odmenou bolo 10 cien, z ktorých prvých päť súviselo (ako inak) s chutnými a kvalitnými mäsovými výrobkami. Oficiálny program fašiangového dňa venovaného obecnej zabíjačke končil približne o 17.00 hod., hoci mnohí spokojní účastníci ostali v družnej debате na námestíčku aj po jeho oficiálnom ukončení.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na organizácii a priebehu tejto milej fašiangovej akcie a veríme, že sa na obecnej zabíjačke na obecnom rínku stretneme aj o rok.

Monika Zázrivcová

Turistický oddiel ONDROBRUS

**„Koho neuzdravia lieky,
toho uzdraví príroda.“**

Hippokrates

Dňa 1. februára 2020 sme zahájili náš turistický rok výročnou členskou schôdzou. Stretli sme sa ako zvyčajne v Miestnom kultúrnom stredisku. Členov a pána starostu Jozefa Šimečka privítala predsedníčka TO Ondrobrus Mária Kubusová, ktorá zhodnotila akcie za minulý rok a zároveň nás informovala o hospodárení klubu. Predstavila nám tiež 5-tich nových členov.

Na schôdzi sme si pochutnali na výbornej kapustnici, ktorú nám pripravili naši turisti Baričovci.

K dnešnému dňu má TO Ondrobrus 70 členov, no radi by sme medzi nami privítali najmä mladých ľudí z Brusna.

Stalo sa dobrým zvykom, že na členskej schôdzi turisti navrhnu túry a zaujímavé miesta na Slovensku, ktoré potom členovia výboru zahrnú do plánu na aktuálny rok.

Predkladáme Vám plán na rok 2020 a potešilo by nás, keby ste sa k nám na niektoré túry alebo poznávacie zájazdy prihlásili.

Zuzana Kubusová

Plán turistických akcií TO Ondrobrus na rok 2020

06. 06. 2020	Devínska Nová Ves – Zámok Schlosshof – Devínsky hrad <i>(podľa aktuálnej situácie)</i>	✱
14. 06. 2020	Zvolen – Arboretum: Borová hora (ruže)	
20. 06. 2020	Demänovská ľadová jaskyňa	
25. – 28.06. 2020	Ždiar	✱
04. 07. 2020	Roháče: Otrhance – Ostredok – Jakubíná – Račkovské sedlo – Račkova dolina <i>(náročná: 9 hod.)</i>	✱
18. 07. 2020	Brusno – Sopotnická dolina – Veľká Chochuľa – Ráztocká hoľa – Ráztoka <i>(náročná 8,5 hod.)</i>	
09. 08. 2020	Stará Ľubovňa – Hniezdne – Červený Kláštor	✱
22. 08. 2020	Turistický guláš	
06. 09. 2020	Vysoké Tatry: Starý Smokovec – Téryho chata – Priečne sedlo – Zbojnícka chata – Starý Smokovec <i>(náročná: 8,5 – 9 hod.)</i>	✱
20. 09. 2020	Ostrý Grúň – Rúbaný vrch – Kláštorská skala – Vtáčnik – Klak <i>(stredne náročná: 6,5 hod.)</i>	
03. 10. 2020	Vysoké Tatry: Štrbské Pleso – Ostrva – Sliezsky dom – Starý Smokovec <i>(stredne náročná: 7 hod.)</i>	✱
18. 10. 2020	Volovské vrchy: Markušovce – Markušovský hríb – Matejovce – Poráč <i>(stredne náročná: 6,5 hod.)</i>	
08. 11. 2020	Cigel' – Veľký Gríč – Handlová <i>(5,5 hod.)</i>	✱
28. 11. 2020	Ľupčiansky hrad	
13. 12. 2020	Vysoké Tatry: (Ľadový dóm) – Vianočné trhy Poprad	✱
03. 01. 2021	Novoročná túra: Čelienec	

Plánujeme: 2 x nákupné trhy v Poľsku

✱ Autobus

Požiarna prevencia

Zabezpečenie ochrany lesov a lesných porastov pred požiarmi

Vážení občania,

jarné obdobie je charakteristické zvýšenou pracovnou aktivitou nás občanov, najmä na poliach, lúkach, v záhradkách ale ja vo voľnej prírode, kedy odstraňujeme staré zvyšky trávy, porastov a rôznych odpadkov.

Každoročne sa opakujúcim javom jarného obdobia je však aj vypaľovanie porastov bylín, kríkov, stromov a zakladanie ohňa v priestoroch alebo miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu. Toto obdobie je už tradične spojené so zvýšeným výskytom lesných požiarov, požiarov lúk a pastvín. Tieto požiare sú zapríčinené najmä ľudským faktorom, a to nedbalosťou, neopatrnosťou a podceňovaním požiarneho nebezpečenstva pri používaní otvoreného ohňa (napr. pri zakladaní ohňa, fajčení, vypaľovaní trávnatých porastov a pod.).

Lesy sú základnou súčasťou nášho životného prostredia, ekonomiky, kultúry a tradícií. Sprewádzajú človeka od minulosti až po súčasnosť. Sú nenahraditeľným zdrojom energie a zároveň chránia pôdu, vodu a sú domovom vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Slovensko patrí svojimi prírodnými hodnotami k najbohatším krajinám Európy. Jedným z nepriaznivých faktorov, ktorý negatívne ovplyvňuje všetky funkcie lesa, lúk a pasienkov sú požiare, ktorých environmentálne škody sú nevyčísliteľné.

Týmto by som chcel požiadať všetkých občanov o dodržiavanie nasledovných povinností, vyplývajúcich zo zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, v znení neskorších predpisov:

- Je zakázané akékoľvek vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov.
- Je zakázané zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu.
- Je zakázané fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.

Občanov opätovne upozorňujem:

- že vlastníci, správcovia a užívatelia nehnuteľností majú povinnosť umožniť vstup na nehnuteľnosť na vykonanie opatrení nevyhnutných na zdoľanie požiaru alebo na zamedzenie jeho šírenia, prípadne na vykonanie iných záchranných prác;
- že každý je povinný v súvislosti so zdoľávaním požiaru vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb, uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia; zistený požiar ohlásiť bez zbytočného odkladu na najbližšej ohlasovni požiarov v obci, prípadne u správcu lesa alebo na linke tiesňového volania **112, 150**; poskytnúť hasičskej jednotke osobnú pomoc v súvislosti so zdoľávaním požiaru na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa DHZ obce a pod.;
- na dodržiavanie vyznačených zákazov alebo príkazov týkajúcich sa ochrany pred požiarmi;
- na zvýšený dohľad nad maloletými deťmi, ktorých hry by mohli mať za následok vznik požiaru;
- že Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, v prípade zistenia porušenia zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov bude postupovať v zmysle § 61, podľa ktorého môže byť občanovi udelená pokuta za priestupok na úseku ochrany pred požiarmi až do výšky **331 €**.

Les je jedným z najcennejších bohatstiev, ktoré ľudstvo vďaka jeho samoobnoviteľným schopnostiam môže trvalo využívať. Je iba na nás, aby sme les, ktorý je pre mnohých z nás inšpiráciou, symbolom životodarnej energie, miestom oddychu a poznávania, udržali aj pre budúce generácie. Je potrebné si uvedomiť, že šírenie lesných požiarov je veľmi intenzívne a ich likvidácia je veľakrát vzhľadom na neprístupnosť terénu veľmi zdĺhavá na čas a náročná na sily a prostriedky. Ochrana lesov pred požiarmi nesmie byť len povinnosťou majiteľov, užívateľov lesov, hasičov a ostatných zainteresovaných orgánov, ale musí sa stať záležitosťou všetkých občanov, návštevníkov lesov. Do budúcnosti je potrebné dosiahnuť stav, aby pre širokú verejnosť bolo samozrejmosťou dodržiavanie zákazu vypaľovania tráv a suchých porastov, zakladania ohňov v prírode mimo určených miest, zákazu fajčenia a používania otvoreného ohňa.

Obraciam sa na Vás, všetkých občanov obce Brusno, s výzvou k aktívnej spolupráci, rešpektovaniu zákona o ochrane pred požiarmi, nevypaľovaniu porastov bylín, kríkov a stromov. Nefajčite v lesoch a nezakladajte oheň v priestoroch, alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu. Spoločným úsilím pri predchádzaní vzniku požiarov v prírodnom prostredí, pri dodržiavaní všetkých zásad protipožiarnej bezpečnosti, chceme chrániť nielen lesy, ale aj Vaše životy, zdravie a majetok.

Verím, že aj s Vašou pomocou sa nám podarí uchrániť to najcennejšie bohatstvo, ktoré ľudstvo má – naše lesy.

Viliam Hláčik – preventívár PO obce

VK Kúpele Brusno

Hodnotenie volejbalovej sezóny

Volejbalový klub mal v súťažnom ročníku 2019/20 zastúpenie vo všetkých kategóriách, okrem junioriek. Postupne Vám priblížime všetky kategórie, od najmladších, až po tie najstaršie.

MLADŠIE ŽIAČKY

3-kový volejbal

V súťažnej sezóne 2019/2020 naše najmladšie volejbalistky bojujú v piatich družstvách: Radvaň „A“, Radvaň „B“, VK Brusno „A“, VK Brusno „B“ a Mazorník. Brusno „A“ momentálne bojuje v skupine o 13. – 18. miesto. Brusno „B“ bojuje v semifinálovej skupine

o postup do finálovej skupiny, tzn. o 1. – 12. miesto. Ostatné družstvá v spoločnej skupine bojujú o 19. – 24. miesto.

4-kový volejbal

V tejto kategórii máme zastúpenie dvoch družstiev: VK Brusno „A“ a VK Brusno „B“. Družstvo „A“ v semifinálovej skupine bojuje o postup do finále a následne o dve postupové miesta na Majstrovstvá SR (ďalej M SR). Dievčatá v družstve „B“ nabierajú skúsenosti momentálne v skupine o 19. – 24. miesto.

6-kový volejbal

Začiatok tohtoročnej sezóny hodnotím ako veľmi dobrý, postúpili sme do nadstavbovej skupiny z prvého miesta. V skupine o postup na M SR sú dievčatá momentálne na prvom mieste s jednou prehrou proti dievčatám z Krupiny. Sú na dobrej ceste postúpiť na M SR.

(trénerka Mgr. Mária Klimentová)

STARŠIE ŽIAČKY

Ako každoročne naše dievčatá bojujú v najvyššej oblastnej súťaži o postup na M SR. Do bojov o M SR a zároveň do nadstavbovej skupiny o 1. – 4. miesto sme postúpili z tretieho miesta. Momentálne sme sa posunuli v tabuľke na druhé a zároveň postupové miesto na M SR, ktoré sa budú konať v Pezinku.

(trénerka Mgr. Alexandra Šišiaková)

KADETKY

Po minuloročnej sezóne, keď sme neprihlásili družstvo do kategórie kadetiek, ale junioriek, bolo v tejto sezóne družstvo zaradené do súťaže v oblasti kadetiek II. triedy. Dievčatá sa tejto situácie zhostili veľmi dobre a momentálne bez prehry figurujú na prvom mieste v tabuľke. V ďalšej sezóne by sme mali hrať najvyššiu súťaž oblasti, I. triedu kadetiek.

(trénerka Mgr. Alexandra Šišiaková)

PARFEMS.SK EXTRALIGA ŽENY

Na konci sezóny 2018/2019 bojovalo družstvo žien o postup z 1. ligy do najvyššej slovenskej volejbalovej súťaže, **do Parfems.sk extraligy žien**. V prelínacej súťaži sa im síce nepodarilo zvíťaziť, no pre nízky počet záujemcov o zapojenie sa do súťaže bola ponúknutá od Slovenskej volejbalovej federácie možnosť odkúpiť súťažnú licenciu od družstva, ktoré už ďalej v súťaži štartovať neplánovalo. VK Brusno sa tejto možnosti chopilo a vedenie ihneď začalo konať. Pre neskorý termín prihlásenia sa do súťaže však nastala problematická otázka personálneho zabezpečenia družstva. Vedenie tak bolo aj z tohto dôvodu nútené siahnuť po posilách zo zahraničia. Pri výbere malo vedenie klubu dobrú ruku a podarilo sa im angažovať 2 hráčky z Brazílie, nahrávačku Aline Delsin a blokárku Vanessu Silvu. Aj tieto hráčky pozdvihli úroveň a výkonnosť družstva, no

Družstvo žien malo následne ťažšie obdobie, keď kvôli chorobám a zraneniam bol káder dosť zúžený. Na základe týchto problémov obsadilo družstvo žien v základnej časti 7. miesto v tabuľke. Do prvého kola štvrtfinále play off tak dostali družstvo UKF Nitra z 2. miesta v tabuľke, v ktorom momentálne pôsobí aj odchovankyňa Brusna Dominika Ramajová.

Prvý zápas v play off priniesol svoje očakávania a ženy Brusna neboli ďaleko od toho, aby papierovo lepšie družstvo z Nitry zaskočili. Skúsené Nitrianky však prvý zápas ustáli a zvíťazili v ňom 3 : 1 (23 : 25, 25 : 15, 25 : 15, 25 : 21). Druhý zápas na domácej pôde Brusnianok sa však odohrával už v réžii hostiek z Nitry, ktoré zvíťazili bez straty setu 0 : 3 (17 : 25, 21 : 25, 18 : 25) a celkovo tak ovládli sériu Nitrianky v pomere 2 : 0, čím si zaistili postup do semifinále. VK Brusno sa tak dostalo do skupiny o 5. až 7. miesto. Primárnym cieľom extraligového družstva bolo od začiatku premiérového ročníka súťaž udržať na ďalšiu sezónu, potešilo by nás však konečné umiestnenie na 5. mieste. Na to však už družstvo nedostalo možnosť, vzhľadom na aktuálnu situáciu v krajine spojenú s opatreniami voči šíreniu koronavírusu.

Slovenská volejbalová federácia po konzultácii s extraligovými klubmi rozhodla v piatok 13. marca 2020 o **predčasnom ukončení všetkých volejbalových súťaží**. Konečné poradie bolo určené na základe poradia po základnej časti, majstrovský titul však udelený nebol.

Konečné poradie:

1. Strabag VC Bilkova Pezinok, 2. Volley project UKF Nitra, 3. Slávia EU Bratislava, 4. VK Nové Mesto nad Váhom, 5. Hit UCM Trnava, 6. VK Prešov, **7. VK Brusno**.

Prelínacia súťaž žien sa odohrá v náhradnom termíne, ktorý bude daný na základe aktuálneho vývoja situácie so šírením COVID-19 (možno aj v septembri – vis major), pričom súťaž žien odohrajú iba družstvá z postupových pozícií z 1. ligy žien. V praxi to znamená, že v danej situácii **družstvo VK Brusno bude súčasťou budúceho ročníka Parfems.sk extraligy žien**.

Nariadené bolo aj ukončenie všetkých mládežníckych súťaží bez určenia konečného poradia. Skutočnosť ohľadom mládeže však budú ešte predmetom rokovania klubov s Oblastným výborom stred.

Vedenie volejbalového klubu a jeho organizačná zložka chce touto cestou vyjadriť srdečnú vďaku všetkým fa-

núšikom, podporovateľom, rodičom, sponzorom, obci, obecnému zastupiteľstvu. Musíme poznamenať, že obec sa ukázkovo chopila spolupráce s volejbalovým klubom a poskytla celému klubu neoceniteľnú pomoc, bez ktorej by klub nedokázal fungovať. Špeciálna vďaka patrí tiež dobrovoľnému hasičskému zboru, ktorí sa podieľali na organizácii všetkých domácich stretnutí.

(tréner PaedDr. Lukáš Šmída, PhD.,
prezident VK Mgr. Alexander Šabo)

začiatky sú vždy ťažké. Pre mladé talentované hráčky Brusna to však má neoceniteľnú hodnotu, keďže môžu rásť pri starších a skúsenejších hráčkach a môžu nastupovať v najvyššej volejbalovej súťaži na Slovensku. V uplynulom období súčasnej sezóny zaznamenávame výrazný herný progres a to je pre budúcnosť volejbalu v Brusne veľmi dôležité.

VK Brusno bolo taktiež účastníkom **Slovenského pohára** vo volejbale, kde vo svojej doterajšej krátkej histórii dosiahli veľký úspech a skončili na delenom **3. mieste**, keď nestačili v súboji o postup do finále na súperky z Pezinka, neskoršie víťazky Slovenského pohára.